

TIENDE HOOFDSTUK

EXODUS

De Leer van de Naastenliefde

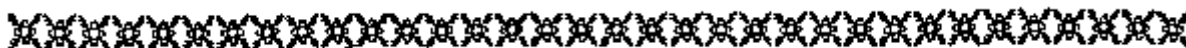
7623. Het zijn twee dingen die uit de Heer voortgaan en vandaar in hun oorsprong Goddelijk zijn: het ene is het Goede en het andere is het Ware; vandaar zijn het deze beide die regeren in de hemel, ja zelfs die de hemel maken; die beide worden in de Kerk de naastenliefde en het geloof genoemd.

7624. Het Goede en het Ware zijn, zoals zij voortgaan uit de Heer, geheel en al verenigd en wel zo verenigd dat zij niet twee maar één zijn; vandaar zijn eveneens die beide één in de hemel; en omdat zij één zijn in de hemel, is de hemel het beeld van de Heer. Eender zou de Kerk zijn, indien de naastenliefde en het geloof daar één waren.

7625. Een voorstelling betreffende het goede dat van de naastenliefde is en het ware dat van het geloof is, kan men vormen uit het licht van de zon en het licht ervan; wanneer het licht dat uit de zon voortgaat, verbonden is met de warmte, wat plaatsvindt in de lentetijd en in de zomer, dan ontkiemen en leven alle dingen van de aarde; maar wanneer in het licht niet de warmte aanwezig is, zoals in de wintertijd, dan verstarren en sterven alle dingen van de aarde. In het Woord wordt de Heer ook vergeleken met de zon en het met het Goede verbonden Ware, dat uit Hem voortgaat, wordt met het licht vergeleken; en eveneens wordt in het Woord het ware van het geloof Licht genoemd en wordt het goede van de liefde Vuur genoemd; de liefde is ook het vuur van het leven en het geloof het licht van het leven.

7626. Hieruit kan men eveneens een idee vormen ten aanzien van de mens van de Kerk, hoedanig hij is wanneer bij hem het geloof is verbonden met de naastenliefde, namelijk dat hij is zoals een tuin en een paradijs; en hoedanig hij is wanneer bij hem het geloof niet is verbonden met de naastenliefde, namelijk dat hij is zoals een woestijn en een met sneeuw bedekt land.

7627. Ieder mens kan alleen al vanuit het schijnsel van zijn natuurlijke mens zien, dat het ware en het goede samenstemmen en eveneens dat zij verbonden kunnen worden; en dat het ware en het boze niet samenstemmen en dat zij niet verbonden kunnen worden; eender het geloof en de naastenliefde. Hetzelfde betuigt de ondervinding zelf; degene die in het boze is ten aanzien van het leven, is òf in het valse ten aanzien van het geloof, òf in geen geloof, òf volslagen tegen het geloof. En, wat een verborgenheid is, degene die in het boze is ten aanzien van het leven, is in het valse van zijn boze, hoewel hij gelooft dat hij in het ware is; dat hij gelooft dat hij in het ware is, komt omdat hij in een overredend geloof is, waarover hierna gehandeld zal worden.

EXODUS 10:1-29

1. *En Jehovah sprak tot Mozes: Kom tot farao, omdat Ik zijn hart en het hart van zijn knechten verzaamd heb, deswege opdat Ik deze Mijn tekenen in het midden van hem stelle.*
2. *En deswege opdat gij moogt vertellen in de oren van uw zoon en van de zoon uws zoons, de dingen die Ik gewerkt heb in Egypte en Mijn tekenen die Ik gesteld heb in hen en gijlieden moogt weten dat Ik Jehovah ben.*
3. *En Mozes kwam en Aharon tot farao en zij zeiden tot hem: Aldus zegt Jehovah de God der Hebreëen: Hoelang weigert gij vernederd te worden vóór Mij; zend Mijn volk heen en laten zij Mij dienen.*
4. *Omdat indien gij weigert Mijn volk heen te zenden, zie, Ik breng morgen de sprinkhaan in uw grens.*
5. *En hij zal de oppervlakte van het land bedekken en men zal het land niet kunnen zien en hij zal eten het overige van hetgeen ontkomen is, hetgeen ulieden overgelaten is van de hagel; en hij zal eten alle boom die ulieden spruit uit het veld.*
6. *En zij zullen vervullen uw huizen en de huizen van al uw knechten en de huizen van alle Egyptenaren, die uw vaders en de vaders van uw vaders niet gezien hebben, van de dag af dat zij op de aardbodem geweest zijn, tot op deze dag; en hij schouwde om en hij ging uit van met farao.*
7. *En de knechten van farao zeiden tot hem: Hoe lang zal dit tot een strik zijn; zend de mannen heen en laten zij Jehovah hun God dienen; weet gij nog niet dat Egypte vergaat?*
8. *En wedergebracht werd Mozes en Aharon tot farao en hij sprak tot hen: Gaat, dient Jehovah uw God; wie en wie gaan?*
9. *En Mozes sprak: Met onze knapen en met onze ouden zullen wij gaan, met onze zonen en met onze dochters, met onze kudde van kleinvee en met onze kudde van grootvee zullen wij gaan, omdat wij een feest van Jehovah hebben.*
10. *En hij sprak tot hen: Zo zal Jehovah met u zijn, wanneer ik u en uw kleine kind zal heengezonden hebben; ziet dat het boze bij uw aangezichten is.*
11. *Niet aldus; gaat, ik bid u, gij jongemannen en dient Jehovah, omdat gij dit vraagt; en hij dreef hen uit van de aangezichten van farao.*
12. *En Jehovah sprak tot Mozes: Strek uw hand uit over het land van Egypte om de sprinkhaan en hij zal opklimmen over het land van Egypte en hij zal opeten al het kruid van het land, al wat de hagel heeft overgelaten.*
13. *En Mozes strekte zijn stok uit over het land van Egypte en Jehovah bracht een oostenwind in het land, die gehele dag en de gehele nacht; het werd morgen en de oostenwind bracht de sprinkhaan aan.*
14. *En de sprinkhaan klom op over het gehele land van Egypte en hij rustte in alle grens van Egypte, zeer zwaar; ervoor was niet de sprinkhaan aldus geweest zoals nu, en nadien zal hij niet aldus zijn.*
15. *En hij bedekte de oppervlakte van het ganse land en het land was verduisterd; en hij at al het kruid van het land en alle vrucht van de boom die de hagel overig had gelaten; en er was niet enig groen overig in de boom en in het kruid van het veld en het ganse land van Egypte.*
16. *En farao haastte om Mozes en Aharon te roepen; en hij sprak: Ik heb gezondigd tegen Jehovah uw God en tegen ulieden.*
17. *En nu, vergeeft, ik bid u, mijn zonde alleen ditmaal en smeekt Jehovah uw God en Hij verwijdere van over mij alleen deze dood.*
18. *En hij ging uit van met farao en smeekte tot Jehovah.*

19. En Jehovah keerde een zeer sterke wind van de zee en hief de sprinkhaan op en wierp die in de zee Suph; er was niet één sprinkhaan overgelaten in al de grens van Egypte.
20. En Jehovah verstijfde farao's hart en hij zond de zonen Israëls niet heen.
21. En Jehovah sprak tot Mozes: Steek uw hand uit tot de hemel en er zal donkerheid zijn over het land van Egypte en men zal tasten in de donkerheid.
22. En Mozes strekte zijn hand uit tot de hemel en er was dichte donkerheid in het ganse land van Egypte, drie dagen.
23. Zij zagen niet, de man zijn broeder en zij stonden niet op, eenieder van onder zich, drie dagen; en voor al de zonen Israëls was licht in hun woningen.
24. En farao riep tot Mozes en sprak: Gaat, dient Jehovah; alleen uw kudde van kleinvee en uw kudde van grootvee blijve; ook uw kleine kind zal met u gaan.
25. En Mozes sprak: Ook zult gij in onze hand geven slachtoffers en brandoffers en wij zullen toemaken voor Jehovah onze God.
26. En ook ons vee zal met ons gaan, er zal niet een hoef achtergelaten worden, omdat wij daarvan zullen nemen om Jehovah onze God te dienen; en wij weten niet waarmee wij Jehovah dienen zullen totdat wij daar komen.
27. En Jehovah verstijfde farao's hart en hij wilde hen niet heenzenden.
28. En farao sprak tot hem: Ga heen van bij mij, wacht u dat gij niet voortgaat mijn aangezichten te zien, omdat op welke dag gij mijn aangezichten ziet, zult gij sterven.
29. En Mozes sprak: Gij hebt recht gesproken; ik zal niet langer voortgaan uw aangezichten te zien.

INHOUD

7628. In dit hoofdstuk wordt in de innerlijke zin in voortzetting nog verder gehandeld over de verwoesting van hen die degenen bestoken die van de geestelijke Kerk zijn; nu wordt gehandeld over de negende en tiende staat of graad van de verwoesting, die worden beschreven met de sprinkhaan en de donkerheid, waarmee het valse vanuit het boze wordt aangeduid dat alle dingen verwoest die van de Kerk bij hen zijn.

DE INNERLIJKE ZIN

7629. vers 1-6.

En Jehovah sprak tot Mozes: Kom tot farao, omdat Ik zijn hart en het hart van zijn knechten verzwaaard heb, deswege opdat Ik deze Mijn tekenen in het midden van hem stelle. En deswege opdat gij moogt vertellen in de oren van uw zoon en van de zoon uws zoons, de dingen die Ik gewerkt heb in Egypte en Mijn tekenen die Ik gesteld heb in hen en gijlieden moogt weten dat Ik Jehovah ben. En Mozes kwam en Aharon tot farao en zij zeiden tot hem: Aldus zegt Jehovah de God der Hebreëen: Hoelang weigert gij vernederd te worden vóór Mij; zend Mijn volk heen en laten zij Mij dienen. Omdat indien gij weigert Mijn volk heen te zenden, zie, Ik breng morgen de sprinkhaan in uw grens. En hij zal de oppervlakte van het land bedekken en men zal het land niet kunnen zien en hij zal eten het overige van hetgeen ontkomen is, hetgeen ulieden overgelaten is van de hagel; en hij zal eten alle boom die ulieden spruit uit het

veld. En zij zullen vervullen uw huizen en de huizen van al uw knechten en de huizen van alle Egyptenaren, die uw vaders en de vaders van uw vaders niet gezien hebben, van de dag af dat zij op de aardbodem geweest zijn, tot op deze dag; en hij schouwde om en hij ging uit van met farao.

En Jehovah sprak tot Mozes, betekent het bevel; kom tot farao, betekent de tegenwoordigheid van het ware uit het Goddelijke bij degenen die bestoken; omdat Ik zijn hart en het hart van zijn knechten verzwaaard heb, betekent dat zij allen gemeenschappelijk hardnekkig volhielden; deswege opdat Ik deze Mijn tekenen in het midden van hem stelle, betekent opdat de bozen bekennen dat zij in het boze zijn en de goeden worden verlicht ten aanzien van de staat van hen die binnen de Kerk boos leven; en deswege opdat gij moogt vertellen in de oren van uw zoon en van de zoon van uw zoon, de dingen die Ik heb gewerkt in Egypte, betekent opdat zij die in het ware en het goede zijn, weten wat degenen overkomt die van de Kerk zijn en de rechtschapenen bestoken; en Mijn tekenen die Ik gesteld heb in hen, betekent opdat zij worden verlicht met betrekking tot de staat van hen die van de Kerk zijn en boos leven; en gijlieden moogt weten dat Ik Jehovah ben, betekent dat het aan hen zo bekend zal zijn dat alleen de Heer God is; en Mozes kwam en Aharon tot farao, betekent de tegenwoordigheid van het Goddelijk Ware; en zij zeiden tot hem, betekent de bemerking; aldus zegt Jehovah, de God der Hebreëen, betekent het bevel van de Heer, Die de God van de Kerk is; hoelang weigert gij vernederd te worden vóór Mij, betekent de ongehoorzaamheid; zend Mijn volk heen opdat zij Mij dienen, betekent opdat zij degenen verlaten die van de geestelijke Kerk zijn, opdat zij de Heer vereren; omdat indien gij weigert heen te zenden, betekent indien zij niet zouden verlaten; zie, Ik breng de sprinkhaan in uw grens, betekent dat het valse hun uiterste dingen in beslag zal nemen; en hij zal de oppervlakte van het land bedekken, betekent de laatste dingen van het natuurlijk gemoed vandaar; en men zal het land niet kunnen zien, betekent de verduistering van het gehele natuurlijke gemoed vandaar; en hij zal eten het overige van hetgeen ontkomen is, hetgeen ulieden overgelaten is van de hagel, betekent de vertering van alle dingen die iets van waarheid hebben; en hij zal eten alle boom die ulieden spruit uit het veld, betekent zo de vertering van alle erkentnissen die zij van de Kerk hebben; en zij zullen vullen uw huizen en de huizen van al uw knechten en de huizen van alle Egyptenaren, betekent dat het valse zal regeren in alle en de afzonderlijke dingen in het natuurlijke, vanaf het innerlijke tot aan het uiterste; die uw vaders en de vaders van uw vaders niet gezien hebben, vanaf de dag dat zij op de aardbodem geweest zijn, tot op deze dag, betekent dat er in de Kerk vanaf de oude tijd niet een zodanig valse is geweest als er daar is; en hij schouwde om en hij ging uit van met farao, betekent de beroving van de bemerking en de scheiding.

7630. En Jehovah sprak tot Mozes; dat dit het bevel betekent, namelijk dat aan farao moest worden overgebracht, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer dit door Jehovah geschiedt tot degenen die bestoken, dus het bevel, nrs. 7036, 7107, 7310.

7631. Kom tot farao; dat dit de tegenwoordigheid betekent van het ware uit het Goddelijke bij degenen die bestoken, staat vast uit de betekenis van komen of binnentreden bij iemand, dus de tegenwoordigheid, zoals in de nrs. 5934, 6063, 6089, 7498; uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het ware uit het Goddelijke, nrs. 6771, 6827; en uit de uitbeelding van farao, dus degenen die in het andere leven degenen bestoken die van de geestelijke Kerk zijn, waarover de nrs. 6651, 6679, 6683, 7107, 7110, 7126, 6142, 7220, 7228.

7632. Omdat Ik zijn hart en het hart van zijn knechten verzwaaard heb; dat dit betekent dat zij allen gemeenschappelijk hardnekkig volhielden, staat vast uit de betekenis van het hart verzwaaard, verharden en verstijven, dus hardnekkig volhouden, nrs. 7272, 7300, 7305; uit de uitbeelding van farao, van wie het hart werd verzwaaard, dus degenen die bestoken.

En wanneer er wordt gezegd hij en zijn knechten, worden allen gemeenschappelijk aangeduid, want de knechten van hem maken het huis uit.

Dat er wordt gezegd dat Jehovah het hart van farao verzwaaarde, betekent in de innerlijke zin dat hij zijn hart koppig ertegen verzette.

In oude tijden werd ter wille van de eenvoudigen aan Jehovah al het boze toegekend; de oorzaak hiervan was dat de eenvoudigen niet konden weten en de meesten ook niet begrijpen, hoe de dingen die plaatsvonden, ergens anders vandaan konden komen dan van Jehovah; en verder hoe het moet worden verstaan dat Jehovah toelaat dat de duivelse bende kwaad berokkent en Hij het niet verhindert, terwijl Hij toch alle macht heeft; omdat de eenvoudigen die dingen niet konden vatten en eveneens nauwelijks degenen met inzicht, werd daarom gezegd, zoals het door velen werd geloofd, dat door Jehovah ook het kwaad bestond; dit is iets algemeen in het Woord, waarvan de zin van de letter is volgens het geloof van de eenvoudigen.

Dat het kwaad dat in het Woord aan Jehovah wordt toegekend, van de mens is, zie de nrs. 2447, 6071, 6991, 6887, 6533.

7633. Opdat Ik deze Mijn tekenen in het midden van hem stelle; dat dit betekent dat de bozen bekennen dat zij in het boze zijn en de goeden worden verlicht ten aanzien van de staat van hen die binnen de Kerk boos leven, staat vast uit de betekenis van de tekenen, namelijk de bevestigingen van de waarheden en dus de erkenningen, nr. 6870, en eveneens de verlichtingen, nr. 7012; vandaar is ‘tekenen in het midden van hem stellen’, opdat de bozen bekennen dat zij in het boze zijn.

Dat het ook is opdat de goeden worden verlicht ten aanzien van de staat van hen die binnen de Kerk boos leven, blijkt uit wat direct daarna volgt, waar gezegd wordt, ‘en daarom opdat gij moogt vertellen in de oren van uw zoon en van de zoon van uw zoon, de dingen die Ik gewerkt heb in Egypte en Mijn tekenen die Ik gesteld heb in hen’, waarmee wordt aangeduid, opdat degenen die in het ware en het goede zijn, weten wat degenen die van de Kerk zijn, overkomt wanneer zij de rechtschapenen bestoken.

Dat zij die in het andere leven de rechtschapenen bestoken, degenen zijn die van de Kerk zijn geweest en de geboden van het geloof hebben gekend en toch daartegen hebben geleefd, zie de nrs. 7317, 7502, 7545, 7554.

7634. En daarom opdat gij moogt vertellen in de oren van uw zoon en van de zoon van uw zoon, de dingen die Ik gewerkt heb in Egypte; dat dit betekent opdat zij die in het ware en het goede zijn, weten wat degenen overkomt die van de Kerk zijn en de rechtschapenen belagen, staat vast uit de betekenis van de zoon en van de zoon van zijn zoon, dus zij die in het ware en het goede zijn; dat de zoon het ware is, zie de nrs. 489-491, 1147, 2623, 3373; en dat de zoon van de zoon de afleidingen zijn, nr. 6583; hier zijn de zonen zij die in het ware en eveneens in het goede zijn, omdat met hen degenen worden aangeduid die van de Kerk zijn; en daarom wordt de zoon van uw zoon gezegd tot Mozes, door wie de Goddelijke Wet wordt uitgebeeld, die het Goddelijk Ware is, voortgaande uit het Goddelijk Goede van de Heer; dus is het het Goddelijk Ware waarmee het Goddelijk Goede is verenigd, nrs. 7623, 7624, waaruit de Kerk is; en uit de betekenis van de dingen die Ik gewerkt heb in Egypte, namelijk dat wat hun overkomt die in het andere leven de rechtschapenen bestoken; dat met de tekenen wordt aangeduid wat gebeurt en met farao en de Egyptenaren degenen worden aangeduid die in het

andere leven bestoken, blijkt uit wat in het voorgaande is gezegd; dat zij die bestoken degenen zijn die van de Kerk zijn geweest, zie nr. 7633.

7635. En Mijn tekenen die Ik gesteld heb in hen; dat dit betekent, opdat zij worden verlicht ten aanzien van de staat van hen die van de Kerk zijn en boos leven, staat vast uit wat eerder in nr. 7633 is gezegd, waar eendere woorden staan.

7636. Opdat gijlieden moogt weten dat Ik Jehovah ben; dat dit betekent, opdat het hun zo bekend zal zijn dat alleen de Heer God is, staat vast uit de betekenis van opdat gij moogt weten, dus opdat het hun bekend mag zijn: Ik Jehovah, dat dit is dat alleen de Heer God is, komt omdat Jehovah betekent Hij is, dus uit Wie het Zijn en het Bestaan van allen is, wat er niet dan enig en alleen kan zijn; dat Jehovah de Heer is, zie de nrs. 1343, 1736, 2921, 3023, 3055, 5663, 6303, 6905, 6945, 6956; en dat onder die woorden wordt verstaan dat alleen Hij God is, nrs. 7401, 7444, 7544, 7598.

7637. En Mozes kwam en Aharon tot farao; dat dit de tegenwoordigheid van het Goddelijk Ware betekent, staat vast uit de betekenis van komen of binnentreden, dus de tegenwoordigheid; en uit de uitbeelding van Mozes en Aharon, dus het Goddelijk Ware: Mozes het innerlijke en Aharon het uiterlijke, nrs. 7089, 7382.

7638. En zij zeiden tot hem; dat dit de bemerking betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, namelijk bemerken, nrs. 1791, 1815, 1819, 1822, 1898, 1919, 2080, 2619, 2862, 3395, 3509, 5743, 5877; dat ‘zij zeiden’ hier bemerken is, komt omdat door Mozes en Aharon het Goddelijk Ware wordt uitgebeeld en door komen de tegenwoordigheid ervan en uit de tegenwoordigheid van het Goddelijk Ware is de bemerking.

7639. Aldus sprak Jehovah, de God van de Hebreëën; dat dit het bevel uit de Heer betekent, Die de God van de Kerk is, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer het door Jehovah geschiedt tot hen die bestoken, dus het bevel, nr. 7630; uit de betekenis van de Hebreëën, namelijk zij die van de Kerk zijn, nrs. 5136, 6675, 6684, 6738; dat Jehovah God de Heer is, zie nr. 7636.

7640. Hoelang weigert gij vernederd te worden voor Mij; dat dit de ongehoorzaamheid betekent, staat vast uit de betekenis van weigeren vernederd te worden, dus niet gehoorzamen; de oorzaak dat dit wordt aangeduid, is deze dat het wordt gezegd tot hen die in het boze zijn, die niet vernederd kunnen worden voor het Goddelijke; er zijn immers twee dingen die in de vernedering aanwezig zijn, de erkenning van zichzelf dat men niet dan alleen het boze is, en dat men ten opzichte van het Goddelijke als niets is; en verder de erkenning van het Goddelijke, dat het niet dan alleen het goede is en dat het oneindig is; deze twee zijn bij de bozen onbestaanbaar, omdat zij in de eigenliefde zijn; indien zij zich vernederen, is het òf vanuit vrees, òf opdat zij geëerd worden of winst behalen; dus vernederen zij zich alleen ten aanzien van het lichaam en in het geheel niet ten aanzien van het gemoed, dat dan soms daarom lacht; zodanig is de vernedering van de vrees en verder ter wille van winstbejag en eerbewijzen; zo is het voor het Goddelijke, hoewel zij dit niet weten; want het innerlijke bij degenen die in het boze vanuit de eigenliefde zijn, is zichzelf alleen op het oog hebben en groot maken en zich afkeren van allen die hen niet begunstigen. Omdat er geen vernedering bij de bozen bestaat, wordt vandaar in de innerlijke zin met vernederd worden de gehoorzaamheid aangeduid, dus met gij weigert vernederd te worden, de ongehoorzaamheid.

7641. Zend Mijn volk heen en laten zij Mij dienen; dat dit betekent opdat zij degenen verlaten die van de geestelijke Kerk zijn, opdat zij de Heer vereren, staat vast uit wat eerder in nr. 7500 is gezegd, waar dezelfde woorden staan.

7642. Omdat indien gij weigert heen te zenden; dat dit betekent indien zij niet zouden verlaten, staat vast uit de betekenis van heenzenden, namelijk verlaten, zoals meermalen eerder; dus is weigeren heen te zenden, niet willen verlaten.

7643. Zie, Ik breng de sprinkhaan in uw grens; dat dit betekent dat het valse hun uiterste dingen in beslag zal nemen, staat vast uit de betekenis van de sprinkhaan, namelijk het valse in de uiterste dingen, waarover hierna; uit de betekenis van de grens, dus het uiterste; en uit de betekenis van brengen, namelijk, omdat het wordt gezegd met betrekking tot het valse, in beslag nemen.

Er wordt gezegd dat Jehovah zal brengen, maar er wordt verstaan dat het zal worden gebracht, namelijk door het boze; het is hiermee eender gesteld als daarmee, dat aan Jehovah, dat wil zeggen, aan de Heer, wordt toegekend dat Hij farao's hart verzwaarde, terwijl toch de mens zelf dit doet, vanuit diens boze in hem, nr. 7632; dat het boze niet is van de Heer, maar dat het ontstaat uit de mens, komt omdat de mens dat goede dat van de Heer invloeit, tot zich keert en omdat hij in plaats daarvan dat hij de Heer en de dingen die van de Heer zijn in alle en de afzonderlijke dingen beschouwt, zichzelf beschouwt; vandaar de begeerte van te heersen over allen en alle dingen van anderen te bezitten en vandaar de verachting van anderen en de haatgevoelens, wraakzucht en wreedheden tegen degenen die hen niet begunstigen en toegedaan zijn; vandaar eveneens de verachting van alle zaken die van het geloof en van de naastenliefde zijn, omdat deze, wanneer die van de Heer invloeien, tot henzelf worden gekeerd en dus van de Heer afgekeerd.

Hieruit kan men zien, dat de mens het goede zelf dat van de Heer invloeit, in het boze verkeert.

Vandaar komt het eveneens, dat de bozen zich in het andere leven zoveel als zij kunnen, van de hemel verwijderen; want wanneer de hemel tot hen nadert, dat wil zeggen, wanneer het goede en het ware sterker invloeien, dan storten zij zich des te sterker in het tegendeel, dat wil zeggen, in het boze en het valse; en in die graad waarin het boze en het valse aanwassen, stoten zij het ware van zich weg en verwoesten zij zichzelf; en dat storten zij zich eveneens in dezelfde graad in het kwaad van de straf, want de boosheden en de straffen zijn in het andere leven verbonden.

De Heer ordent aanhoudend de hemelen en neemt bij voortduur nieuwe bewoners van de hemel op, aan wie Hij woningen en erfenissen geeft; en wanneer Hij dit doet, nadert de hemel, dat wil zeggen, vloeit sterker in; vandaar storten zich de helse geesten des te sterker in de boosheden en de valsheden en in de straffen ervan en omdat zij zich daarin storten, verwoesten zij, zoals gezegd, zichzelf; en dit houdt bij hen niet op dan wanneer zij zich geheel en al hebben verwoest en zich diep in de hellen hebben geworpen.

Hieruit kan vaststaan dat uit de Heer niet dan alleen het goede voortgaat en dat het boze voortgaat uit degenen zelf die in het boze zijn.

Daaruit kan men nu zien hoe het moet worden verstaan dat van Jehovah, dat wil zeggen, van de Heer, wordt gezegd, dat Hij farao's hart verzwaarde en hier dat Hij de sprinkhaan zal brengen, waarmee het valse vanuit het boze in de uiterste dingen wordt aangeduid.

In het Woord wordt, waar over de verwoesting van de bozen wordt gehandeld, enige malen de sprinkhaan en de krekkel genoemd en onder de sprinkhaan wordt daar in de innerlijke zin het valse verstaan dat de uiterste dingen verwoest; het natuurlijke bij de mens immers, zoals eerder is getoond, is innerlijk en uiterlijk; het valse dat in de uiterste dingen van het natuurlijke is, wordt verstaan onder de sprinkhaan en het boze daar, onder de krekkel.

Omdat onder de sprinkhaan het valse wordt verstaan dat in de uiterste dingen van het natuurlijke is, wordt daarom gezegd dat de sprinkhaan zal gebracht worden in de grens en de oppervlakte van het land zal bedekken; en daarna in vers 14, *'en de sprinkhaan klom op over het land van Egypte en rustte in alle grens van Egypte en bedekte de oppervlakte van het gehele land'*; met de grens en met de oppervlakte worden de uiterste en de laatste dingen aangeduid waarin de innerlijke rusten, dat wil zeggen begrensd worden.

Dit wordt verstaan onder de sprinkhaan en de krekkel bij David: *'Hij zond onder hen een zwerm die hen verteerde en de vors die hen verdierf; en hij gaf aan de krekkel hun gewas en hun arbeid aan de sprinkhaan'*, (Psalm 78:45,46); en elders: *'Hij sprak dat de sprinkhaan en de krekkel zou komen, zodat er geen getal was'*, (Psalm 105:34); dit wordt gezegd van Egypte en de krekkel wordt genoemd, hoewel daarvan geen melding wordt gemaakt bij Mozes, maar alleen van de sprinkhaan; de oorzaak dat ook de krekkel wordt genoemd, is dat met de krekkel het boze wordt aangeduid en met de sprinkhaan het valse, beide in de uiterste dingen van het natuurlijke; maar wanneer alleen de sprinkhaan wordt genoemd, wordt èn het boze èn het valse tegelijk aangeduid, want de sprinkhaan is het valse vanuit het boze.

Bij Nahum: *'Daar zal u het vuur verteren, het zwaard u uitroeien, het zal u afeten zoals de krekkel; vermenigvuldig u zoals de krekkel, vermenigvuldig u zoals de sprinkhaan; gij hebt uw handelaars vermenigvuldigd meer dan de sterren der hemelen; de krekkel heeft zich verspreid en is heengevlogen; uw gekroonden zijn zoals de sprinkhaan, uw bevelhebbers zoals de sprinkhaan der sprinkhanen'*, (Nahum 3:15-17).

Daar wordt gehandeld over de stad der bloeden, waarmee de leer van het valse wordt aangeduid; en omdat het valse en het boze vooral vermenigvuldigd zijn in de uitersten van het natuurlijke - want daar zijn de begoochelingen van de zinnen, die opkomen uit de voorwerpen van de wereld en van de aarde en de wellusten uit verschillende geslachten van lusten - is het daarvandaan dat ook de vermenigvuldiging van het boze en het valse met de krekkel en de sprinkhaan wordt beschreven, zoals eveneens in (Richteren 6:5, 7:12; Jeremia 46:23).

Dat het zinlijke dat het laatste van het natuurlijke is, overvol is van begoochelingen en van de valsheden daaruit zie de nrs. 5084, 5089, 5094, 6310, 6311, 6313, 6318, 6598, 6612, 6614, 6622, 6624, 6948, 6949.

Bij Joël: *'Wat de rups heeft overgelaten, heeft de sprinkhaan afgegeten en wat de sprinkhaan heeft overgelaten, heeft de kever afgegeten en wat de kever heeft overgelaten, heeft de krekkel afgegeten; waakt op, gij dronkenen en weent en huilt, alle gij wijnzuipers, om de most, dat hij is afgesneden; want een natie zal opklimmen over Mijn land, stevig en zonder getal en zij zal Mijn wijnstok brengen tot woestheid en Mijn vijgenboom tot schuim'*, (Joël 1:4-7).

Bij dezelfde: *'De dorsvloeren zijn vol zuiver koren en de perskuipen lopen over van most en olie; en Ik zal ulieden de jaren vergelden die heeft afgegeten de sprinkhaan, de kever, de krekkel en de rups'*, (Joël 2:24,25); daar staat de sprinkhaan voor het valse in de uiterste dingen die het ware en het goede verwoest.

Bij Mozes: *'Gij zult veel zaads op de akker uitbrengen, maar gij zult slechts weinig inzamelen, omdat de sprinkhaan dat zal verteren; wijngaarden zult gij planten, maar wijn zult gij niet drinken, noch vergaderen, omdat de worm dat zal afeten'*, (Deuteronomium 28:38,39); daar staat de sprinkhaan voor het valse vanuit het boze.

Bij Johannes: *'Uit de rook van de geopende afgrond gingen sprinkhanen uit op de aarde, waaraan macht werd gegeven zoals de scorpioenen van de aarde macht hebben. Hun werd gezegd dat zij het gras van de aarde niet zouden beschadigen, noch enige boom, maar alleen de mensen die het zegel van God op hun voorhoofden niet zouden hebben; hun werd gegeven, niet dat zij hen doden zouden, maar dat zij hen zouden martelen vijf maanden. De gedaanten van de sprinkhanen waren de paarden gelijk die tot de oorlog bereid zijn; en op hun hoofden waren als het ware kronen, het goud gelijk; hun aangezichten als het ware*

aangezichten van mensen; zij hadden haren zoals de haren van vrouwen en hun tanden waren als het ware de tanden van leeuwen; zij hadden borstwapens als het ware van ijzer; en de stem van hun vleugels was zoals de stem van de wagen van vele paarden die tot de oorlog lopen; en zij hadden staarten de schorpioenen gelijk en er waren angels in hun staarten, opdat zij de mensen zouden beschadigen vijf maanden.

Zij hebben over zich een koning, de engel van de afgrond, wiens naam in het Hebreeuws is Abaddon, in het Grieks echter heeft hij de naam Apollyon', (Openbaring 9:3-11).

Wat met al die dingen wordt aangeduid, kan niemand zien tenzij vanuit de innerlijke zin; uit de afzonderlijke dingen daar, bezien volgens de innerlijke zin, staat vast dat met de sprinkhanen daar de redeneringen worden aangeduid vanuit de begoochelingen en de valsheden daaruit en die worden bevestigd door filosofieën; zo worden dus met de sprinkhanen eveneens de valsheden aangeduid die in de uitersten bij de mens zijn en die meer dan de overige valsheden aards en lichamelijk zijn en waardoor mensen gemakkelijk bedrogen en verleid kunnen worden, want de mens vat de dingen die zich aan de zinnen voordoen en bezwaarlijk de zaken die zich daarvan afkeren.

Opdat men zal weten dat zulke dingen met de sprinkhanen worden aangeduid, is het geoorloofd om de teksten die daar staan, afzonderlijk uiteen te zetten: de afgrond waaruit de sprinkhanen waren, is de hel; het gras van de aarde, dat zij niet zouden beschadigen, is het wetenschappelijke; de boom zijn de erkenningen van het goede en het ware; de mensen zijn de aandoeningen van het goede; dat zij dezen zouden beschadigen en niet het gras van de aarde en de boom, is opdat het ware en het goede verstaan kan worden, hoewel men er niet naar leeft; die het zegel op de voorhoofden hebben, zijn degenen die zijn wederverwekt; dat zij degenen vijf maanden zouden martelen die niet het zegel Gods op de voorhoofden hebben, is dat zij hen zouden verwoesten; dat de sprinkhanen de paarden gelijk waren die tot de oorlog bereid zijn, wil zeggen de redeneringen vanuit het valse, waarmee gestreden wordt tegen de waarheden van de Kerk; op de voorhoofden kronen, het goud gelijk en de aangezichten zoals van mensen, wil zeggen dat de redeneringen waarschijnlijk en als het ware vanuit het goede verschijnen; de haren zoals van vrouwen en de tanden als het ware de tanden van leeuwen, zijn de uiterlijke dingen van het natuurlijke of de zinlijke dingen of de begoochelingen daar, die de schijn van het goede hebben; ijzeren borstwapens zijn de uiterlijke dingen die de schijn van het ware maken; de stem van de vleugels zoals die van de wagens van vele paarden die tot de oorlog lopen, zijn de valsheden van de leerstellingen, waaruit en waarvoor zij strijden; de staarten de schorpioenen gelijk en angels in hun staarten, zijn de schaden die zulke dingen veroorzaken; de koning van de afgrond is het helse valse; Abaddon is de verderfenis; Apollyon is de redenering vanuit de valsheden die verschijnt alsof zij vanuit het ware voortkomt, vooral indien zij door hen die voor wijs worden gehouden, wordt bevestigd door verkeerd aangewende filosofieën, want de blinde bewondering voor de wijsheid in hen leidt tot geloof daarin.

Met de sprinkhaan in de goede zin wordt het laatste en meest algemene ware aangeduid en tevens de bekoring ervan; vandaar had Johannes *'sprinkhanen tot voedsel en wilde honing'*, (Mattheüs 3:4; Markus 1:6); dat die tot voedsel strekten, kwam omdat Johannes het Woord uitbeeldde en door zijn voedsel en tevens door zijn kleding, die van kamelenhaar met een leren gordel was, beeldde hij het Woord in de uiterlijke-uitwendige zin uit; de uiterlijke bekoring immers wordt aangeduid met de sprinkhaan en de wilde honing, nr. 5620; en het uiterlijk-uitwendig ware met het kleed van kamelenhaar en met de leren gordel, nr. 3301; vandaar komt het, dat onder Johannes Elia wordt verstaan, die komen zou en de Komst van de Heer verkondigen; dat Elia het Woord is, zie de voorrede tot (Genesis 18) en de nrs. 2762, 5247; dat de sprinkhanen tot de diertjes behoorden die gegeten mochten worden, (Leviticus 11:22).

7644. En hij zal de oppervlakte van het land bedekken; dat dit de laatste dingen van het natuurlijk gemoed betekent, staat vast uit de betekenis van de oppervlakte, dus het uitwendige-uiterlijke, dus de laatste dingen; en uit de betekenis van het land, hier het land van Egypte, namelijk het natuurlijk gemoed, nrs. 5276, 5278, 5280, 5288, 5301.

7645. En men zal het land niet kunnen zien, dat dit de verduistering van het gehele natuurlijke gemoed betekent, staat vast uit de betekenis van niet kunnen zien, dus de verduistering, dat wil zeggen, geen doorvatting van het ware; en uit de betekenis van het land van Egypte, te weten het natuurlijk gemoed, nr. 7644.

Hoe het daarmee gesteld is dat vanwege de verwoesting van de uiterste dingen in het natuurlijke, het gehele natuurlijke gemoed wordt verduisterd, moet in het kort worden gezegd; de innerlijke dingen bij de mens vinden hun grens in zijn laatste of uiterste dingen en daar zijn die opeenvolgend bij hem tezamen; wanneer in de laatste dingen niets dan alleen het valse en het boze is, dan vloeien de waarheden en de goedheden die uit de innerlijke dingen in de laatste invloeden, daar in het boze en het valse en worden dan in zulke dingen verkeerd; daarom verschijnt niet dan alleen het valse en het boze in het gehele natuurlijke; dit wordt verstaan onder de verduistering van het gehele natuurlijke gemoed en dit wordt aangeduid met het land niet kunnen zien.

Vandaar komt het eveneens dat de helse geesten, wanneer zij verwoest zijn, in het uiterste van het natuurlijke zijn; hun schijnsel, dat een verstandelijk schijnsel wordt genoemd, is ook niet ongelijk aan het schijnsel van deze wereld, dat in het andere leven geheel en al donkerheid wordt bij de aanwezigheid van het licht van de hemel.

Omdat het uiterste van het natuurlijke, dat het zinlijke wordt genoemd, overvol is van begoochelingen en de valsheden daaruit en van wellusten en de boosheden daaruit, nrs. 6844, 6845; en omdat de hellen in dat schijnsel zijn, wordt daarom de mens, wanneer hij wordt wederverwekt, door de Heer begiftigd met het vermogen om vanuit dat zinlijke verheven te kunnen worden naar de innerlijke dingen, zie de nrs. 6183, 6313, 7442.

7646. En hij zal eten het overige van hetgeen ontkomen is, hetgeen ulieden overgelaten is van de hagel; dat dit de vertering betekent van alle dingen die iets uit het ware hebben, staat vast uit de betekenis van eten, namelijk verteerd worden; en uit de betekenis van het overige van hetgeen ontkomen is, hetgeen overgelaten is van de hagel, te weten het ware dat niet verteerd is door het vorige valse, dat met de hagel wordt aangeduid; dat de hagel het valse is, zie de nrs. 7553, 7554; de valsheden die de hagel betekent, zijn de valsheden in het uiterlijk natuurlijke, maar de valsheden die de sprinkhaan betekent, zijn de valsheden in de uiterste dingen ervan; het zijn deze valsheden die de meest algemene ware en goede dingen verteren; want de uiterlijke dingen zijn eveneens meer algemeen en de uitwendige dingen zijn het meest algemeen; wanneer die algemeenheden zijn vernietigd, worden de bijzondere dingen verstrooid, want de algemeenheden bevatten de bijzondere dingen en de bijzondere dingen worden dus bevat door de algemeenheden.

7647. En hij zal eten alle boom die ulieden spruit uit het veld; dat dit zo de vertering betekent van alle erkennenissen die zij van de Kerk hebben, staat vast uit de betekenis van eten, dus de vertering, nr. 7646; uit de betekenis van de boom, namelijk de doorvattingen en verder de erkennenissen van het ware en het goede, nrs. 2722, 2972; en uit de betekenis van het veld, dus de Kerk, waarover de nrs. 2971, 3317, 3766, 4440, 7502, 7571.

7648. En zij zullen vervullen uw huizen en de huizen van al uw knechten en de huizen van alle Egyptenaren; dat dit betekent dat het valse zal regeren in alle en de afzonderlijke dingen in het natuurlijke, van het innerlijke ervan tot het uiterste, staat vast uit de betekenis van

vervuld worden, namelijk regeren, waarover hierna; en uit de betekenis van het huis van farao, de huizen van al zijn knechten en de huizen van alle Egyptenaren, dus alle en de afzonderlijke dingen in het natuurlijke, nrs. 7353, 7355, hier van het innerlijke ervan tot het uiterste, volgens wat eerder in nr. 7645 is ontvouwd.

Dat vervuld worden regeren is, komt omdat het gemoed van de mens vervuld is van valsheden vanuit het boze en wel dermate dat het verkwikkelijk voor hem is om door die valsheden te verleiden en het boze te doen, er dan wordt gezegd dat dit bij hem regeert en de aandoening zelf wordt de regerende aandoening genoemd; het universeel regerende wordt datgene genoemd wat het gehele gemoed van de mens vult, dat wil zeggen, zowel zijn denken als zijn wil; datgene wat de mens meer dan de overige dingen liefheeft en tot laatste einddoel heeft, is de regerende hoedanigheid; en dit ligt in de meest afzonderlijke dingen van zijn wil en denken; wat datgene is dat universeel regeert, kan men weten uit de verkwikking wanneer het slaagt en uit de smart wanneer het niet slaagt.

Dat wat universeel bij de mens regeert, maakt het beeld van zijn geest; zijn aangezicht is geheel en al volgens dat regerende; indien het regerende het boze en het valse is, dan is de vorm van zijn geest duivels; indien echter het regerende het goede en het ware is, zo is de vorm als van een engel; want de geest is op zichzelf beschouwd de gemoedsaandoening in vorm en zijn overige gevoelens voegen zich daaraan toe.

7649. Die uw vaders en de vaders van uw vaders niet gezien hebben, van de dag af dat zij op de aardbodem geweest zijn tot op deze dag; dat dit betekent dat er in de Kerk van de oude tijd aan niet een zodanig valse is geweest als er daar is, staat vast uit de betekenis van die zij niet gezien hebben, namelijk de sprinkhaan, namelijk dat een zodanig valse er niet is geweest; dat de sprinkhaan het valse in de uiterste dingen is, zie nr. 7643; uit de betekenis van de vaders en van de vaders van de vaders, namelijk vanaf de oude tijd; en uit de betekenis van de aardbodem, te weten de Kerk, nrs. 566, 1068; vanaf de dag dat zij daarop geweest zijn, tot op deze dag, betekent de staat waarin de Kerk vanaf die tijd tot op deze toe is geweest; dat de dag de staat is, zie de nrs. 23, 487, 488, 493, 2788, 3462, 4850; hoe het hiermee gesteld is, zie nr. 7686.

7650. En hij schouwde om en hij ging uit van met farao; dat dit de ontneming van de bemerking en de scheiding betekent, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, van wie gezegd wordt dat hij omschouwde en uitging, namelijk het ware uit het Goddelijke; en uit de uitbeelding van farao, namelijk zij die bestoken, nr. 7631; uit de betekenis van omschouwen, namelijk de ontneming van de bemerking; de mens wordt immers van de bemerking beroofd, wanneer het ware uit het Goddelijke omschouwt of zich afkeert, dat wil zeggen, wanneer de mens zich ervan afkeert; en uit de betekenis van uitgaan, namelijk de scheiding, nrs. 6100, 7404.

7651. vers 7-11.

En de knechten van farao zeiden tot hem: Hoe lang zal dit tot een strik zijn; zend de mannen heen en laten zij Jehovah hun God dienen; weet gij nog niet dat Egypte vergaat? En wedergebracht werd Mozes en Aharon tot farao en hij sprak tot hen: Gaat, dient Jehovah uw God; wie en wie gaan? En Mozes sprak: Met onze knapen en met onze ouden zullen wij gaan, met onze zonen en met onze dochters, met onze kudde van kleinvee en met onze kudde van grootvee zullen wij gaan, omdat wij een feest van Jehovah hebben. En Hij sprak tot hen: Zo zal Jehovah met u zijn, wanneer ik u en uw kleine kind zal heengezonden hebben; ziet dat het boze bij uw aangezichten is. Niet aldus; gaat, ik bid u, gij jongemannen en dient Jehovah, omdat gij dit vraagt; en hij dreef hen uit van de aangezichten van farao.

En de knechten van farao zeiden tot hem, betekent de waarschuwing van de zijde van hen die vrees hebben; hoelang zal ons dit tot een strik zijn, betekent dat zij zo gevangen gehouden zouden worden door hun eigen boze; zend de mannen heen en laten zij Jehovah, hun God, dienen, betekent dat het raadzaam is hen te verlaten, opdat zij de Heer hun God vereren; weet gij nog niet dat Egypte vergaat, betekent dat men uit de feiten kan weten dat allen die deze eenvoudigen aanvallen, in de hel worden geworpen, waaruit geen ontkomen is; en wedergebracht werd Mozes en Aharon tot farao, betekent de tegenwoordigheid van het Goddelijk Ware vandaar; en hij sprak tot hen, betekent de geneigdheid; gaat, dient Jehovah uw God, betekent dat zij verlaten zouden worden, opdat zij de Heer vereren; wie en wie gaan, betekent of enigen zouden achterblijven; en Mozes sprak, betekent het antwoord; met onze knapen en met onze ouden zullen wij gaan, betekent de eenvoudigen en de wijzen; met onze zonen en met onze dochters, betekent zij die in de aandoening van het ware en in de aandoening van het goede zijn; met onze kudde van kleinvee en met onze kudde van grootvee zullen wij gaan, betekent degenen die in het innerlijke en het uiterlijke goede zijn; omdat wij een feest van Jehovah hebben, betekent de eredienst van de Heer voor allen en de afzonderlijken; en hij sprak tot hen, betekent de bespotting; zo zal Jehovah met u zijn, wanneer ik u en uw kleine kind zal heengezonden hebben, betekent alsof de Heer bij hen zou zijn indien zij werden verlaten; ziet dat het boze bij uw aangezichten is, betekent dat in het verlangen niet het goede zetelt; niet aldus, betekent de ontkenning; gaat, ik bid u, gij jongemannen en dient Jehovah, betekent dat degenen verlaten zouden worden die in de bevestigde waarheden zijn, opdat zij de Heer vereren; omdat gij dit vraagt, betekent dat zij zo hebben wat zij willen; en hij dreef hen uit van de aangezichten van farao, betekent dat de wil van de bestokers geheel en al indruiste tegen het Goddelijk Ware.

7652. En de knechten van farao zeiden tot hem: dat dit de waarschuwing betekent van de zijde van hen die vrees hebben, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer dit gebeurt door hen die hun eigen ondergang zien, tot degenen in het gezelschap die hardnekkig volhouden, dus de waarschuwing; en uit de betekenis van de knechten van farao, dus zij die bestoken, van een lager soort en in vrees; dat zij in vrees zijn, blijkt uit hetgeen zij zeiden: ‘Hoelang zal dit ons tot een strik zijn; zend de mannen heen, opdat zij Jehovah hun God dienen; weet gij nog niet dat Egypte vergaat’; dat deze woorden uit vrees voortkomen, blijkt duidelijk; en verder ook hieruit dat onder de knechten van farao de bozen worden verstaan die belagen en de bozen raden niet het goede aan dan alleen uit vrees, nr. 7280.

7653. Hoelang zal dit ons tot een strik zijn; dat dit betekent dat zij zo gevangen zouden blijven door hun eigen boze, staat vast uit de betekenis van dit tot een strik zijn, dus gevangen worden door hun kwaad en zo in het boze van de straf gebracht worden.

7654. Zend de mannen heen en laten zij Jehovah hun God dienen; dat dit betekent dat het raadzaam is hen te verlaten, opdat zij de Heer hun God vereren, staat vast uit de betekenis van heenzenden, dus verlaten; en uit de betekenis van Jehovah dienen, namelijk de Heer hun God vereren, zoals eerder in de nrs. 7500, 7540, 7641.

7655. Weet gij nog niet dat Egypte vergaat; dat dit betekent dat men uit de feiten kan weten dat allen die die eenvoudigen tergen, in de hel worden geworpen, waaruit geen ontkomen is, staat vast uit de betekenis van weet gij nog niet, namelijk dat men het uit de feiten kan weten; uit de betekenis van vergaan, namelijk in de hel geworpen worden, waaruit geen ontkomen is; dit wordt in de geestelijke zin met vergaan aangeduid; evenals met sterven of met de dood, dus de verdoemenis en de hel, nrs. 5407, 6119, 7494; en uit de betekenis van Egypte, dus de

bestoking, nr. 7278, dus eveneens degenen die bestoken; maar omdat eerdergenoemden spreken, wordt niet gezegd, zij die bestoken, maar zij die tergen, want de bozen verontschuldigen hun boze en nemen het licht op; ook wordt er niet gezegd dat zij degenen tergen die van de geestelijke Kerk zijn, maar dat zij de eenvoudigen tergen, want de bozen noemen al degenen die van de Kerk zijn en leven volgens de waarheden en de goedheden ervan, of het leven van het geloof en van de naastenliefde, eenvoudigen.

7656. En wedergebracht werd Mozes en Aharon tot farao, dat dit de tegenwoordigheid van het Goddelijk Ware vandaar betekent, staat vast uit de betekenis van teruggebracht worden, namelijk zich tegenwoordig vertonen; en uit de uitbeelding van Mozes en Aharon, te weten het Goddelijk Ware: Mozes het innerlijke en Aharon het uiterlijke, nrs. 7089, 7382.

7657. En hij sprak tot hen; dat dit de geneigdheid betekent, staat vast uit wat volgt, namelijk dat hij hen, door vrees gedreven, wilde heenzenden; die wil of geneigdheid is bevat in 'hij sprak tot hen'.

7658. Gaat, dient Jehovah uw God; dat dit betekent dat zij verlaten zouden worden opdat zij de Heer vereren, staat vast uit de betekenis van Jehovah dienen, namelijk de Heer vereren, nrs. 7500, 7540, 7641, 7654; dat gaat of gaat heen, wanneer het door farao tot Mozes ten aanzien van de zonen Israëls wordt gezegd, is dat zij verlaten mogen worden, is duidelijk.

7659. Wie en wie gaan, dat dit betekent, of enigen zouden achterblijven, staat zonder ontvouwing vast.

7660. En Mozes sprak; dat dit het antwoord betekent, is duidelijk.

7661. Met onze knapen en met onze ouden zullen wij gaan; dat dit de eenvoudigen en de wijzen betekent, staat vast uit de betekenis van de knapen, wanneer zij aan de ouden worden toegevoegd, dus de eenvoudigen; de ouden immers zijn de wijzen, nrs. 3183, 6524, 6890.

7662. Met onze zonen en met onze dochters; dat dit betekent zij die in de aandoening van het ware en in de aandoening van het goede zijn, staat vast uit de betekenis van de zonen, namelijk de waarheden die van de Kerk zijn, waarover de nrs. 489, 491, 533, 1147, 2623, 3373, dus de gemoedsaandoeningen van het goede, nrs. 2362, 3963.

7663. Met onze kudde van kleinvee en met onze kudde van grootvee zullen wij gaan; dat dit degenen betekent die in het innerlijk en uiterlijk goede zijn, staat vast uit de betekenis van de kudde van kleinvee, namelijk het innerlijk goede en van de kudde van grootvee, namelijk het uiterlijk goede, nrs. 5913, 6048.

Onder de woorden van dit vers, namelijk dat zij zouden gaan met de knapen en de ouden, met de zonen en de dochters en met de kudde van kleinvee en met de kudde van grootvee, wordt in de innerlijke zin al datgene verstaan wat van de Kerk is, zowel van de uiterlijke als van de innerlijke; de dingen die van de uiterlijke Kerk zijn, worden verstaan onder de knapen, de zonen en de kudde van grootvee en de dingen die van de innerlijke Kerk zijn, onder de ouden, de dochters en de kudde van kleinvee; want de ouden zijn wijsheden, de dochters de aandoeningen van het goede en de kudde van kleinvee is het goede zelf; deze zijn van de innerlijke Kerk; maar de knapen is het eenvoudige, de zonen de aandoeningen van het ware en de kudde van grootvee het uiterlijk goede; deze zijn van de uiterlijke Kerk.

7664. Omdat wij een feest van Jehovah hebben; dat dit de eredienst van de Heer betekent voor allen en de afzonderlijken, staat vast uit de betekenis van het feest, namelijk de eredienst vanuit een blij gemoed, nr. 7093; dat het de eredienst van de Heer is, komt omdat Jehovah in het Woord de Heer is, nrs. 1343, 1736, 2921, 3023, 3035, 5663, 6303, 6905, 6945, 6956; dat het de eredienst voor allen en de afzonderlijken is, staat vast uit de vlak hiervoor gezegde dingen, waar staat dat zij zouden gaan met de knapen en de ouden, met de zonen en de dochters, met de kudde van kleinvee en van grootvee.

7665. En hij sprak tot hen; dat dit de bespottig betekent, staat vast uit de woorden die farao zegt: ‘Zo zal Jehovah met u zijn, wanneer ik u en uw kleine kind zal heengezonden hebben’, wat woorden van bespottig zijn.

7666. Ziet dat het boze bij uw aangezichten is; dat dit betekent dat in het verlangen niet het goede zetelt, staat vast uit de betekenis van de aangezichten, namelijk de innerlijke dingen ten aanzien van de gemoedsaandoeningen en de gedachten daaruit, waarover de nrs. 358, 1999, 2434, 3527, 3573, 4066, 4796, 4797, 5102, 5165, 5168, 5695, 6604; en omdat de aangezichten de aandoeningen zijn, dat in de aandoeningen of in het verlangen niet het goede aanwezig is.

7667. Niet aldus; dat dit de ontkenning betekent, staat zonder ontvouwing vast.

7668. Gaat, ik bid u, gij jongemannen en dient Jehovah; dat dit betekent dat degenen verlaten zouden worden die in de bevestigde waarheden zijn, opdat zij de Heer vereren, staat vast uit de betekenis van gaat, namelijk dat zij verlaten zouden worden, nr. 7658; uit de betekenis van de jongemannen, namelijk de bevestigde waarheden, waarover hierna; en uit de betekenis van Jehovah dienen, namelijk de Heer vereren, zoals eerder in de nrs. 7654, 7856, 7664.

Dat de jongemannen degenen zijn die in de bevestigde waarheden zijn, komt omdat met de zonen, de knapen, de jongemannen, de mannen en de ouden, zaken worden aangeduid die van het inzicht en de wijsheid zijn in hun orde; zulke dingen worden in de plaats van dezen in de hemel verstaan; zij die in de hemel zijn, zijn immers in geestelijke ideeën, waarin niet datgene kan binnegaan wat louter van de natuur en van de wereld is of het wordt terstond afgelegd en gaat over in iets zodanigs dat overeenkomt met de wijsheid van de hemel en het denken van de engelen; vandaar komt het dat met de zonen, de knapen, de jongemannen, de mannen en de ouden, in de geestelijke zin die niet worden aangeduid, maar de overeenstemmende geestelijke dingen ervan, die zijn van het inzicht en de wijsheid; dat die worden aangeduid, blijkt duidelijk uit de innerlijke zin van het Woord waar zij worden genoemd.

Onder de jongemannen worden in het Woord degenen verstaan die inzichtsvol zijn of volgens de abstracte ideeën van de engelen, het inzicht; en omdat het inzicht wordt verstaan, wordt onder hen ook het bevestigde ware verstaan, want dit is van het inzicht.

Het woord waarmee de jongemannen hier in de oorspronkelijke taal worden uitgedrukt, is eveneens afgeleid van sterkte en macht, die het ware heeft vanuit het goede, dus waarin het bevestigde ware is.

Vandaar wordt deze Naam aan de Heer toegekend, bij Zacharia: ‘Zwaard, sta op tegen Mijn Herder en tegen de Man, Mijn Naaste; sla de Herder en laten de schapen verstrooid worden’, (Zacharia 13:7); dat deze dingen over de Heer zijn gezegd, zie (Mattheüs 26:31); en eveneens bij Jeremia: ‘Hoelang zwerft gij rond, gij afkerige dochter; Jehovah heeft iets nieuws geschapen op de aarde: de vrouw heeft de Man omgeven’, (Jeremia 31:22).

De jongemannen staan met een ander woord in de oorspronkelijke taal voor het inzicht, dus voor het ware ervan, bij Amos: ‘Ik heb onder ulieden de pest gezonden in de weg van Egypte;

Ik heb uw jongemannen met het zwaard gedood, met gevangenschap der paarden, (Amos 4:10); de weg van Egypte staat voor het verdraaide wetenschappelijke; de jongemannen die gedood zijn, staan voor de vandaar vernietigde waarheden; de gevangenschap van de paarden staat voor het verstandelijke dat verleid is.

Bij dezelfde: *Zij zullen zwerven van zee tot zee en van het noorden tot aan het oosten; zij zullen heen en weer lopen om het Woord van Jehovah te zoeken en het ook niet vinden; te dien dage zullen de schone maagden en de jongemannen van dorst versmachten*, (Amos 8:12,13); de schone maagden voor de aandoening van het ware, de jongelingen voor het inzicht; van dorst versmachten staat voor beroofd worden van het ware; daarom wordt er gezegd: Zij zullen heen en weer lopen om het Woord van Jehovah te zoeken en het ook niet vinden; dat daar niet schone maagden, noch jongemannen, noch een versmachten van dorst worden bedoeld, is duidelijk.

Bij Jeremia: *De dood is geklommen door onze vensters, hij is gekomen in onze paleizen; om uit te roeien het kleine kind van de straat, de jongemannen van de wijken*, (Jeremia 9:21).

Bij dezelfde: *Hoe is de stad der heerlijkheid niet achtergelaten, de stad van Mijn vreugde; en daarom zullen haar jongemannen vallen in haar straten*, (Jeremia 49:25,26; 50:30); bij dezelfde: *Hoort, ik bid u, alle gij volken, ziet mijn smart; mijn maagden en mijn jongemannen zijn in gevangenschap gegaan*, (Klaagliederen 1:18); in deze plaatsen staan de jongemannen voor de waarheden die van het inzicht zijn.

7669. Omdat gij dit vraagt; dat dit betekent dat zij zo hebben wat zij willen, staat zonder ontvouwing vast.

7670. En hij dreef hen uit van de aangezichten van farao; dat dit betekent dat de wil van de bestokers geheel en al indruiste tegen het Goddelijk Ware, staat vast uit de uitbeelding van Mozes en Aharon, die uitgedreven werden, dus het Goddelijk Ware, nr. 7637; uit de uitbeelding van farao, namelijk zij die belagen, nr. 7631; uit de betekenis van de aangezichten, namelijk de innerlijke dingen ten aanzien van de aandoeningen, nr. 7666; dus de wil, want de aandoeningen zijn van de wil en de gedachten van het verstand; dat de wil daartegen indruist, wordt daarmee aangeduid dat hij hen uitdreef van de aangezichten, want datgene wordt uitgedreven wat tegen de wil is of wat is tegen de aandoeningen die van de wil zijn.

7671. vers 12-15.

En Jehovah sprak tot Mozes: Streck uw hand uit over het land van Egypte om de sprinkhaan en hij zal opklimmen over het land van Egypte en hij zal opeten al het kruid van het land, al wat de hagel heeft overgelaten. En Mozes strekte zijn stok uit over het land van Egypte en Jehovah bracht een oostenwind in het land, die gehele dag en de gehele nacht; het werd morgen en de oostenwind bracht de sprinkhaan aan. En de sprinkhaan klom op over het gehele land van Egypte en hij rustte in alle grens van Egypte, zeer zwaar; ervoor was niet de sprinkhaan aldus geweest zoals nu, en nadien zal hij niet aldus zijn. En hij bedekte de oppervlakte van het ganse land en het land was verduisterd; en hij at al het kruid van het land en alle vrucht van de boom die de hagel overig had gelaten; en er was niet enig groen overig in de boom en in het kruid van het veld en het ganse land van Egypte.

En Jehovah sprak tot Mozes, betekent het onderricht; strek uw hand uit, betekent de heerschappij van de macht; over het land van Egypte om de sprinkhaan, betekent opdat het valse al het natuurlijke van de bestokers in beslag zal nemen; en hij zal opklimmen over het land van Egypte, betekent het ingieten in alle dingen daar; en hij zal opeten al het kruid van

het land, betekent de vertering van al het ware; al wat de hagel heeft overgelaten, betekent datgene wat het vorige valse niet heeft verteerd; en Mozes strekte zijn stok uit over het land van Egypte, betekent de heerschappij van de macht van het Goddelijk Ware over het geheel van het natuurlijke van de bestokers; en Jehovah bracht een oostenwind, betekent het middel van de vernietiging; die ganse dag en die ganse nacht, betekent in alles van de doorvatting, zowel van het duistere als het niet-duistere, bij de bestokers; het werd morgen, betekent de staat van de hemel in de orde; en de oostenwind bracht de sprinkhaan aan, betekent het dichte valse bij de bestokers door middel van de vernietiging; en de sprinkhaan klom op over het gehele land van Egypte, betekent het uitgieten van het valse in alles van het natuurlijke; en hij rustte in alle grens van Egypte, betekent vanaf de uitersten daar; zeer zwaar, betekent dat het door alles en de afzonderlijke dingen heenging; daarvóór was niet de sprinkhaan zo geweest zoals die en nadien zal hij niet zo zijn, betekent dat zo'n valse niet is geweest vanaf de eerste tijd van de Kerk en dat er een zodanig valse niet zal zijn; en hij bedekte de oppervlakte van het ganse land, betekent dat het de laatste dingen van het natuurlijk gemoed in beslag nam; en het land was verduisterd, betekent dat het valse werd binnengebracht waar het ware was; en hij at al het kruid van het land, betekent dat het al het wetenschappelijke van het ware verteerde; en alle vrucht van de boom, betekent alle verstand van het goede; en hij liet niet enig groen over, betekent dat alle aandoening van het ware in vergetelheid werd gebracht; in de boom en in het kruid van het veld, betekent uit het verstandelijke en het wetenschappelijke van de Kerk; in het ganse land van Egypte, betekent overal in het natuurlijke.

7672. En Jehovah sprak tot Mozes; dat dit het onderricht betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer het door Jehovah tot Mozes plaatsvindt, door wie het Goddelijk Ware wordt uitgebeeld, wat er gedaan moet worden, dus het onderricht, nrs. 6879, 6881, 6883, 6891, 7186, 7267, 7304, 7380.

7673. Strek uw hand uit; dat dit de heerschappij van de macht betekent, staat vast uit de betekenis van uitstrekken, dat daarvan gesproken wordt met betrekking tot de heerschappij, waarover hierna; en uit de betekenis van de hand, namelijk de macht, waarover de nrs. 878, 3387, 4931-4937, 5327, 5328, 5544, 6292, 6947, 7011, 7188, 7189, 7518.

Dat de hand uitstrekken de heerschappij van de macht is, komt omdat de hand of de arm, macht heeft wanneer die wordt uitgestrekt; daarom wordt, wanneer van Jehovah wordt gezegd dat Hij de hand of de arm uitstrekt, de onbegrensde macht of de oneindige macht in de daad aangeduid.

Vandaar komt het, dat Jehovah zo vaak tot Mozes heeft gezegd, wanneer wonderen zouden plaatsvinden, dat hij de hand of de stok zou uitstrekken, zoals in Exodus: *'Strek uw hand uit over de wateren van Egypte en zij zullen bloed zijn'*, (Exodus 7:19); *'Strek uw hand uit over de stromen en doe de vorsen opklimmen'*, (Exodus 8:1,2); *'Strek uw stok uit en sla het stof van het land en het zal tot luizen zijn'*, (Exodus 8:11,12); *'Strek uw hand uit naar de hemel en er zal hagel zijn'*, (Exodus 9:22,23).

Dit zou niet zo gezegd zijn, indien niet met het uitstrekken van de hand in de hoogste zin de almacht van Jehovah werd aangeduid.

Eender daarmee dat aan Jozua werd gezegd dat hij de spies zou uitstrekken, waarover de volgende tekst bij hem: *'Jehovah sprak tot Jozua: Strek de spies uit die in uw hand is, naar Ai; toen dan Jozua de spies die in zijn hand was, uitstreekte naar Ai, stonden de achterlagen haastelijk op van haar plaats en zij snelden toe, zodra hij zijn hand had uitgestrekt en zij kwamen tot de stad en zij namen die in. Jozua trok zijn hand niet terug die hij met de spies had uitgestrekt, totdat hij al de bewoners van Ai verbannen had'*, (Jozua 8:18,19,26); omdat dit een uitbeelding was van de Goddelijke almacht, had het ook kracht, zoals alle uitbeeldingen in die tijd, wanneer zij bevolen waren.

In verscheidene plaatsen wordt eveneens de almacht hiermee beschreven dat Jehovah de hand uitstreckte en ook met Zijn uitgestrekte hand en met Zijn uitgestrekte arm; daarmee dat Jehovah de hand uitstreckte, bij Jesaja: ‘Ontstoken is de toorn tegen Zijn volk en Hij heeft Zijn hand over hetzelfde uitgestrekt en Hij heeft het geslagen en de bergen hebben gebeefd’, (Jesaja 5:25).

Bij Ezechiël: *‘Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen hem en hem verderven’*, (Ezechiël 14:9,13).

Bij dezelfde: *‘Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen u en Ik zal u aan de natiën ten buit geven’*, (Ezechiël 25:7).

‘Ik zal Mijn hand uitstrekken over Edom en Ik zal uit haar uitroeien mens en beest. Ik zal Mijn hand uitstrekken over de Filistijnen en Ik zal uitroeien’, (vers 13,16; evenzo Ezechiël 35:3; Jesaja 31:3; Zefanja 1:4; 2:13).

De almacht wordt beschreven met de uitgestrekte hand bij Jesaja: *‘De hand van Jehovah uitgestrekt over alle natiën, wie zal haar terugduwen’*, (Jesaja 14:27,28).

Bij Jeremia: *‘Ik zal met ulieden strijden door een uitgestrekte hand en door een sterke arm en in toorn en in woede’*, (Jeremia 21:5).

Bij Jesaja: *‘Nog is Zijn hand uitgestrekt’*, (Jesaja 9:11,16; 10:4).

En ook met de uitgestrekte arm, bij Jeremia: *‘Ik heb gemaakt het land, de mens en het beest, door Mijn grote kracht en door Mijn uitgestrekte arm’*, (Jeremia 27:5).

Bij dezelfde: *‘Gij hebt de hemel en de aarde gemaakt door Uw grote kracht en Uw uitgestrekte arm, niet onmogelijk is voor U enig woord’*, (Jeremia 32:17); dat hier met de uitgestrekte arm de almacht wordt aangeduid, is duidelijk; eender in verscheidene andere plaatsen, waar gezegd wordt door een sterke hand en een uitgestrekte arm, zoals in (Deuteronomium 4:34; 5:15; 7:19; 9:29; 11:2; 26:8,1; 1 Koningen 8:42; 2 Koningen 17:36; Jeremia 32:21; Ezechiël 20:33,34).

Ook wordt van Jehovah gezegd dat Hij de hemel uitstrekt en dan wordt eveneens met uitstrekken de almacht aangeduid, namelijk dat Hij de grenzen van de hemel verruimt en degenen die daar zijn, vult met leven en wijsheid, zoals bij Jesaja: *‘Jehovah, Die de hemelen uitstrekt zoals het dunne en die uitbreidt zoals een tent om te bewonen’*, (Jesaja 40:22).

Bij dezelfde: *‘Jehovah, Die de hemelen uitstrekt, het land uitbreidt, aan het volk daarop de ziel geeft en de geest degenen die daarin wandelen’*, (Jesaja 42:5).

Bij Jeremia: *‘Die het land gemaakt heeft met Zijn kracht, het wereldrond bereidt met Zijn wijsheid en met Zijn inzicht de hemelen uitstrekt’*, (Jeremia 51:15).

Bij Zacharia: *‘Jehovah, Die de hemelen uitstrekt en het land grondvest en de geest van de mens vormt in het midden van hem’*, (Zacharia 12:1) en elders in (Jesaja 44:24; 45:12; Psalm 104:2).

Hieruit kan nu vaststaan, waarom het aan Mozes was bevolen de hand en de stok uit te strekken en dat toen wonderen plaatsvonden en dat dus met de hand uitstrekken de heerschappij van de macht wordt aangeduid en in de hoogste zin de almacht.

7674. Over het land van Egypte om de sprinkhaan; dat dit betekent, opdat het valse al het natuurlijke van de bestokers in beslag zal nemen, staat vast uit de betekenis van het land van Egypte, namelijk het natuurlijk gemoed, nrs. 5276, 5278, 5280, 5288, 5301; en dat Egypte het natuurlijke is, nrs. 6147, 6252; en uit de betekenis van de sprinkhaan, namelijk het valse in de uiterste dingen bij de aanvallende bestokers, nr. 7643.

7675. En hij zal opklimmen over het land van Egypte; dat dit het uitgieten in alle dingen daar betekent, staat vast uit de betekenis van opklimmen, namelijk uitgegoten worden; de sprinkhaan immers betekent het valse in uitersten; en van het uiterste naar het innerlijke wordt opklimmen genoemd, want de innerlijke dingen zijn dezelfde als de hogere dingen; dat het innerlijke door het valse in beslag wordt genomen, net zoals dit het uiterlijke in beslag

neemt, zie nr. 7645; en uit de betekenis van het land van Egypte, dus het natuurlijk gemoed, waarover eerder in nr. 7674.

7676. En hij zal opeten al het kruid van het land; dat dit de totale vertering van al het ware betekent, staat vast uit de betekenis van opeten, namelijk verteren; en uit de betekenis van het kruid van het land, namelijk het ware van de Kerk, nr. 7571.

7677. Al wat de hagel heeft overgelaten; dat dit betekent dat wat het vorige valse niet heeft verteerd, staat vast uit de betekenis van hij heeft overgelaten, namelijk dat wat het niet heeft verteerd; en uit de betekenis van de hagel, namelijk het valse vanuit het boze in het uiterlijk natuurlijke, waarover de nrs. 7553, 7574.

7678. En Mozes strekte zijn stok uit over het land van Egypte; dat dit de heerschappij van de macht van het Goddelijk Ware over het gehele natuurlijke van de bestokers betekent, staat vast uit de betekenis van de stok uitstrekken, namelijk de heerschappij van de macht, nr. 7673; uit de uitbeelding van Mozes, dus het Goddelijk Ware, waarover de nrs. 6752, 7014, 7010, 7382; en uit de betekenis van het land van Egypte, namelijk het natuurlijke dat van de belagers is, nr. 7674.

De Goddelijke macht, die wordt beschreven met de hand van Mozes, is de macht van het Goddelijk Ware; dat het Ware alle macht heeft, zie nr. 3091, 5623, 6344, 6423, 6948; ja zelfs heeft het Goddelijk Ware, dat uit het Goddelijk Goede voortgaat, zo'n macht, dat daardoor alle dingen zijn geschapen die in het heelal zijn; het Woord betekent dat Ware bij Johannes: *'In de beginne was het Woord en het Woord was bij God en God was het Woord; alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt'*, (Johannes 1:1,3); vandaar komt het, dat door Mozes wonderen zijn gedaan, want Mozes beeldt het Goddelijk Ware uit.

Door velen wordt geloofd dat het Woord of het Goddelijk Ware, slechts een spreken van Jehovah is en een bevel dat iets zo zal gebeuren en verder niets; maar het is het wezenlijke Zelf waaruit en waardoor alle dingen zijn; het is dat Zijn dat daaruit voortgaat en vandaar het Bestaan van alle dingen, dat onder Het Goddelijk Ware wordt verstaan.

Dit kan worden toegelicht aan de hand van de engelen; uit hen gaat een sfeer van naastenliefde en geloof voort, die voelbaar wordt doorvat en die ook wonderbaarlijke uitwerkingen voortbrengt; hieruit kan men enig idee vormen ten aanzien van het Goddelijk Ware dat voortgaat uit het Goddelijk Goede van de Heer.

7679. En Jehovah bracht een oostenwind, dat dit het middel van de vernietiging betekent, staat vast uit de betekenis van de oostenwind, namelijk het middel van de vernietiging; dat de oostenwind dat betekent, komt omdat hij droog was en stormachtig; en omdat hij vandaar de oogst van dat land uitdroogde en door de kracht ervan de bomen brak en op zee de schepen teisterde; vandaar wordt daarmee als met een middel de uitwerking van de Goddelijke macht beschreven.

Bovendien wordt met het oosten het goede van de liefde en van de naastenliefde aangeduid, omdat in de hoogste zin de Heer wordt aangeduid, nrs. 101, 1250, 3708; en het goede van de liefde en van de naastenliefde in zijn oorsprong is, omdat het Goddelijk is, hoogst barmhartig en zachtmoedig, vandaar ook in Zijn voortschrijden in de hemel; maar wanneer het neerglijdt tot de hellen, wordt het onbarmhartig en onbuigzaam, omdat het door degenen die daar zijn wordt verkeerd in iets zodanigs, daarom pijnigt de invloed en de tegenwoordigheid van dat Goddelijk Goede degenen daar niet alleen, maar verwoest hen ook; krachtens deze dingen is het ook, dat met de wind uit het oosten of de oostenwind, het middel van de vernietiging wordt aangeduid.

Dat met die wind het middel van de vernietiging wordt aangeduid, blijkt uit de plaatsen waar die in het Woord wordt vermeld, zoals bij Jeremia: *'Zoals een oostenwind zal Ik hen verstrooien voor de vijand'*, (Jeremia 18:17).

Bij Ezechiël: *'De geplante wijsheid zal niet gedijen; zal hij niet, wanneer de oostenwind hem aanroert, al uitdrogende uitdrogen'*, (Ezechiël 17:19).

Bij dezelfde: *'Die wijnstok is in toorn uitgescheurd, op de aarde geworpen, de oostenwind heeft zijn vrucht verdroogd'*, (Ezechiël 19:12).

Bij Hosea: *'Hij is woest onder de broederen; een oostenwind, een wind van Jehovah zal komen, uit de woestijn opklimmende en zijn springader zal uitdrogen en zijn bron zal opdrogen'*, (Hosea 13:15).

Bij David: *'Door een oostenwind verbreekt Gij de schepen van Tarsis'*, (Psalm 48:8).

Bij Ezechiël: *'Zij hebben u in vele wateren heengevoerd, zij die u verachten, de oostenwind heeft u verbroken in het hart der zeeën'*, (Ezechiël 27:26).

Hieruit blijkt dat de oostenwind een middel van de vernietiging betekent en de oorzaak ervan is dat hij droog is en stormachtig; vandaar betekent hij eveneens een middel van de verwoesting, zoals bij Hosea: *'Efraïm is weidende de wind en achtervolgt de oostenwind; elke dag vermenigvuldigt hij leugen en verwoesting'*, (Hosea 12:2); Efraïm staat voor het verstandelijke van de Kerk, nrs. 5354, 6222, 6238; de wind weiden is de leugen vermenigvuldigen en de oostenwind achtervolgen is de verwoesting vermenigvuldigen; de staat van de verwoesting en van de verzoeking wordt ook de dag van de oostenwind genoemd bij (Jesaja 27:7,8).

7680. Die ganse dag en die ganse nacht; dat dit alles van de doorvatting betekent, zowel van het duistere als van het niet-duistere, bij de bestokers, namelijk dat het vernietigd is, staat vast uit de betekenis van de dag, namelijk de staat van de niet-duistere doorvatting en uit de betekenis van de nacht, dus de staat van de duistere doorvatting; want de tijden van de dag, zoals de morgen, de middag, de avond en de nacht stemmen overeen met de verlichtingen, die zijn van het inzicht en de wijsheid, nrs. 5672, 6110, dus met de doorvattingen; in het algemeen de dag en de nacht; er wordt gezegd doorvattingen en niet verlichtingen, omdat de bozen die bestoken geen verlichting hebben, maar toch een doorvatting; maar zij hebben zolang doorvatting als bij hen iets van erkenning van het ware en het goede uit de Kerk waarin zij hebben geleefd, overgebleven is; want door het ware en het goede hebben zij gemeenschap met hen die in de hemel zijn; maar wanneer zij beroofd zijn van die erkenningen, wat plaatsvindt wanneer zij verwoest zijn, hebben zij niet langer enige doorvatting; de helsen kunnen weliswaar hun boosheden en eveneens hun valsheden bevestigen, maar dit is niet doorvatten; doorvatten is zien dat het ware waar is en het goede goed en ook dat het boze boos is en het valse vals; maar doorvatten is niet het ware als het valse zien en het goede als het boze en andersom het boze als het goede en het valse als het ware; zij die dit doen, hebben in plaats van doorvatting fantasie en die maakt een schijn van doorvatten, waardoor zulke mensen de valsheden en de boosheden weten te bevestigen door zodanige zaken die zich aan de zinnen voordoen en de begeerten begunstigen.

7681. Het werd morgen; dat dit de staat van de hemel in de orde betekent, staat vast uit de betekenis van de morgen, namelijk het rijk van de Heer en in de hoogste zin de Heer Zelf, nrs. 22, 2333, 2405, 2540, 2780; en ook de staat van verlichting, nrs. 3458, 3723, 5740, 5962; hier wordt echter met de morgen de hemel in de orde aangeduid.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder in nr. 7643 is gezegd; namelijk dat de bozen worden verwoest naarmate de Heer de hemel ordent; de invloeiing immers van het goede en het ware uit de hemel maakt de verwoesting bij de bozen en daarom worden, wanneer de Heer de hemelen ordent, dan de hellen, die in het tegengestelde zijn, vanzelf

geordend en van de hemel verwijderd volgens de graad van het boze en krijgen plaatsen toebedeeld volgens de hoedanigheid van het boze; daaruit kan vaststaan dat uit de Heer, niet dan alleen het goede voortgaat en dat het boze is van hen die tegen het goede zijn en dat tenslotte niet uithouden.

Hieruit blijkt, dat met het werd morgen, hier de staat van de hemel in de orde wordt aangeduid.

7682. En de oostenwind bracht de sprinkhaan aan; dat dit het dichte valse bij de bestokers betekent, door het middel van de vernietiging, staat vast uit de betekenis van de oostenwind, namelijk het middel van de vernietiging, nr. 7679; en uit de betekenis van de sprinkhaan, namelijk het valse in de uiterste dingen, nr. 7643; hier het dichte valse, omdat het gehele natuurlijke erdoor in beslag is genomen, nr. 7645.

7683. En de sprinkhaan klom op over het gehele land van Egypte; dat dit het uitgieten van het valse in alles van het natuurlijke betekent, staat vast uit de zaken die eerder in de nrs. 7674, 7675 zijn gezegd, waar eendere dingen staan.

7684. En hij rustte in alle grens van Egypte; dat dit betekent vanaf de uiterste delen daar, staat vast uit de betekenis van de grens, dus het uiterste; en daarom wordt met hij rustte in alle grens van Egypte, aangeduid dat het valse vanuit de uiterste dingen doordrong in alles van het natuurlijke en daarna in dat uiterste zijn grens vond, volgens wat in nr. 7645 is getoond.

7685. Zeer zwaar; dat dit betekent dat het door alle en de afzonderlijke dingen heenging, staat vast uit wat eerder in nr. 7684 is ontvouwd.

7686. Vóór die was de sprinkhaan niet geweest zoals die en nadien zal hij niet aldus zijn; dat dit betekent dat zo'n valse niet is geweest vanaf de eerste tijd van de Kerk en dat er een zodanig valse niet zal zijn, staat vast uit de betekenis van de sprinkhaan, namelijk het valse in uitersten, nr. 7643; dat er zo'n valse niet is geweest, noch zal zijn, zie ook nr. 7649.

Hoe het hiermee is gesteld moet gezegd worden: in de innerlijke zin wordt in het bijzonder gehandeld over hen die vóór de Komst van de Heer in de lagere aarde waren en niet tot de hemel verheven konden worden voordat de Heer in de wereld was gekomen en het Menselijke had aangenomen en dat Menselijke Goddelijk had gemaakt, zie de nrs. 6854, 6914; die werden intussen bestookt door de bozen die ook van de Kerk waren geweest en de ware dingen van het geloof hadden beleden, maar het leven van het boze hadden geleefd; degenen die vóór de Komst van de Heer van de Kerk waren geweest en boos ten aanzien van het leven, waren in zo'n valse als er eerder niet was geweest, noch daarna zal zijn.

De oorzaak hiervan was dat zij die de Nefilim, de Enakim en de Refaïm werden genoemd en van het laatste nageslacht van de Oudste Kerk waren, nog niet in de hel opgesloten waren, maar rondzwierven en waar zij maar konden afgrijselijke en dodelijke overredingen ingoten en dus eveneens aan de bozen in de Kerk; vandaar hadden zij zo'n valse; ten aanzien van die Nefilim en hun afgrijselijke overredingen zie de nrs. 310, 560, 562, 563, 570, 581, 586, 607, 660, 805, 808, 1034, 1120, 1265-1272, 1673.

Dezen werden door de Heer toen Hij in de wereld was, in een hel geworpen die aan de linkerzijde naar voren op enige afstand is.

Indien dit niet had plaatsgevonden, zouden uiterst weinigen gezaligd hebben kunnen worden, want het valse dat zij ingoten, was met een afgrijselijk overredende en was dodelijk, zodanig als er nooit geweest was en zodanig als er nooit kan zijn.

Van dit valse waren degenen doordrenkt die vóór de Komst van de Heer degenen die van de geestelijke Kerk waren, bestookten.

Deze dingen zijn het die in de innerlijke zin onder die woorden worden verstaan. Over hen wordt in het bijzonder gehandeld, in het algemeen echter over allen die van de Kerk zijn en de rechtschapenen in het andere leven bestoken en van dezen zijn er heden zeer veel.

7687. En hij bedekte de oppervlakte van het land; dat dit de laatste dingen van het natuurlijk gemoed betekent, staat vast uit de betekenis van de oppervlakte, dus het laatste, want het is het meest uitwendig of het uiterste van het land; en uit de betekenis van het land, hier het land van Egypte, dus het natuurlijk gemoed, als eerder in nr. 7674.

7688. En het land was verduisterd; dat dit betekent dat het valse werd binnengebracht waar het ware was, staat vast uit de betekenis van de duisternis, namelijk de valsheden, nrs. 1839, 1860, 4418, 4531; dus is verduisterd worden, in het valse zijn; en omdat er wordt gehandeld over de verwoesting van degenen die van de Kerk zijn geweest en de waarheden hebben gekend, maar een leven van het boze hebben geleefd, wordt met het land was verduisterd, het valse aangeduid waar het ware was; het ware wordt in de innerlijke zin aangeduid met licht en dus vandaar het valse met duisternis; en daadwerkelijk hebben zij die in het ware zijn, licht en zij die in het valse zijn, duisternis; het schijnsel waarin degenen zijn die in het valse in het andere leven zijn, wordt donkerheid bij de aanwezigheid van het licht van de hemel en een grotere donkerheid bij hen die van de Kerk zijn geweest, omdat voor hen het valse tegen het ware van het geloof was, volgens de woorden van de Heer bij Mattheüs: *'Indien het schijnsel dat in u is, duisternis is, hoe groot is de duisternis'*, (Mattheüs 6:23) en bij dezelfde: *'De zonen van het koninkrijk zullen uitgeworpen worden in de uiterlijke duisternis'*, (Mattheüs 8:12); de zonen van het koninkrijk zijn zij die van de Kerk zijn; de uiterlijke duisternis zijn de zwaardere valsheden; deze worden uiterlijk genoemd, omdat valsheden in de uitersten zwaarder zijn.

Dat de valsheden duisternis worden genoemd, staat vast uit verscheidene plaatsen in het Woord, zoals bij Johannes: *'Het licht is in de wereld gekomen, maar de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; hun werken waren immers boos'*, (Johannes 3:19). Bij dezelfde: *'Wandelt terwijl gij het licht hebt, opdat de duisternis u niet bevange; Ik, het Licht, ben in de wereld gekomen, opdat een elk die in Mij gelooft, in de duisternis niet blijve'*, (Johannes 12:35,46).

Bij Jesaja: *'Wee degenen die van het boze zeggen het goede en van het goede het boze, die duisternis tot licht stellen en het licht tot duisternis'*, (Jesaja 5:20)

Bij Jeremia: *'Geeft Jehovah uw God de heerlijkheid, voordat Hij de duisternis binnenbrengt en voordat uw voeten zich stoten aan de bergen der schemering; dan zult gij het licht verwachten, maar Hij zal dat stellen tot een schaduw des doods; Hij zal het stellen tot donkerheid'*, (Jeremia 13:16).

Bij Ezechiël: *'Ik zal wanneer Ik u zal hebben uitgeblust, de hemelen bedekken en hun sterren zwart maken; de zon zal Ik met een wolk bedekken en de maan zal haar schijnsel niet laten lichten; alle schijnselgevers van het licht zal Ik over u zwart maken en Ik zal een duisternis geven over uw land'*, (Ezechiël 32:7,8)

Bij Joël: *'De dag van Jehovah komt, hij is nabij, een dag van duisternis en donkerheid, een dag der wolk en der duisterheid'*, (Joël 2:2; Amos 5:18,20).

Bij Zefanja: *'Dag der ontsteking, deze dag, een dag der woestheid en verwoesting, een dag der duisternis en der donkerheid'*, (Zefanja 1:15); in deze plaatsen betekent de duisternis het valse.

Ook betekent in het Woord de duisternis de onwetendheid omtrent het ware en wel een zodanige onwetendheid als de natiën die het Woord niet hebben en ten aanzien van de Heer niets weten.

7689. En hij at al het kruid des lands; dat dit betekent dat het al het wetenschappelijke van het ware verteerde, staat vast uit de betekenis van eten, dus verteren; en uit de betekenis van het kruid des lands, namelijk het wetenschappelijke van het ware, want met het kruid des velds wordt het ware van de Kerk aangeduid, nr. 7571; omdat het veld de Kerk is; met het kruid des lands wordt echter het wetenschappelijke van het ware aangeduid, omdat het land hier het natuurlijk gemoed is en het ware van het natuurlijk gemoed is het wetenschappelijke; en bovendien hebben de bozen niet enig ware door het geloof, maar slechts een wetenschap van het ware dat van het geloof is; bepaalde bozen die in de Kerk zijn, overreden zich dat zij in het ware door het geloof zijn, maar zij zijn het niet; zij zijn in het valse en tegen het ware van het geloof; dat zij in het valse zijn, is bij hen verborgen zolang zij in de wereld zijn, maar dat verborgen valse treedt tevoorschijn en openbaart zich in het andere leven, wanneer zij worden verwoest ten aanzien van de waarheden van het geloof die zij geweten hebben.

7690. En alle vrucht des booms; dat dit al het verstandelijke van het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de vrucht, namelijk de werken van het geloof of van de naastenliefde, dus de goede dingen; daarom wordt van vruchtmaken gesproken met betrekking tot het goede, nrs. 43, 55, 913, 983, 2846, 2847; en uit de betekenis van de boom, namelijk de doorvattingen en de erkennenissen, nrs. 103, 2163, 2722, 2972.

Dat de vruchten de werken van de naastenliefde zijn, dus de goedheden en welwillendheden, komt omdat het eerste van de boom de vrucht is, waarin het zaad is en het laatste ervan de vrucht is waarin het zaad is; en de tussenliggende dingen zijn de takken of de bladeren; eender als het goede van de liefde en het ware van het geloof; het goede van de liefde is het eerste wanneer de mens wordt wederverwekt of geplant en het is eveneens het laatste; de tussenliggende dingen zijn de waarheden van het geloof, die vanuit het goede van de liefde zijn zoals uit haar zaad en aanhoudend het goede van de liefde beogen als haar laatste, zoals de tussenliggende dingen van de boom zijn vrucht, waarin het zaad is.

Dat de vruchten de goedheden betekenen, blijkt uit verschillende plaatsen in het Woord, zoals bij (Mattheüs 3:8,9; 7:16-20; 12:33; 21:43; Lukas 3:8,9; 6:43-49; 13:6-10; Johannes 15:2-8, 16; Jesaja 37:31; Jeremia 17:8; 32:19; Openbaring 22:2).

7691. En hij liet niet enig groen overig; dat dit betekent dat alle ontvankelijkheid van het ware in vergetelheid werd gebracht, staat vast uit de betekenis van niet overig laten, namelijk in vergetelheid brengen; en uit de betekenis van het groen, namelijk het wetenschappelijke en het zinlijke, hier de ontvankelijkheid van het ware, omdat met de vrucht van de boom de ontvankelijkheid van het goede wordt aangeduid, nr. 7690 en omdat er wordt gezegd al het groen in de boom en in het kruid van het veld.

Dat het groen de gevoeligheid of de ontvankelijkheid van het ware is, komt omdat met het kruid, het gras en het blad van de boom, de waarheden worden aangeduid, vandaar is hun groen de ontvankelijkheid van het ware.

Met de ontvankelijkheid wordt het laatste van de doorvatting aangeduid.

De ontvankelijkheid van het ware wordt ook met het groen aangeduid bij Jesaja: *‘De wateren van Nimrim zullen verlatingen zijn, deswege dat het gras verdord is; het kruid is verteerd, er is geen groen’*, (Jesaja 15:6); en bij Johannes: *‘De vijfde engel heeft gebazuind en de sprinkhanen gingen uit; hun werd gezegd dat zij het gras van het land niet zouden beschadigen, noch enig groen’*, (Openbaring 9:4)

7692. In de boom en in het kruid van het veld; dat dit betekent uit het verstandelijke en wetenschappelijke van de Kerk, staat vast uit de betekenis van de boom, namelijk het verstandelijke van het ware, nr. 7690; en uit de betekenis van het kruid van het veld, namelijk het wetenschappelijke van het ware, waarover eerder in nr. 7689.

7693. In het ganse land van Egypte; dat dit betekent overal in het natuurlijke, staat vast uit de betekenis van het land van Egypte, dus het natuurlijk gemoed en het natuurlijke, nr. 7674. Omdat met de sprinkhaan, waarover hier is gehandeld, het valse in het uiterste wordt aangeduid, dat wil zeggen, in het zinlijke van de mens, moet hier worden gezegd wat het zinlijke is, opdat men vandaar zal weten wat het valse in de uiterste dingen is; een zinlijk mens of degene die vanuit het zinlijke denkt en handelt, is hij die niet gelooft dan alleen dat wat zich aan de uitwendige zinnen voordoet en die alleen wordt geleid door lichamelijke lusten, wellusten, begeerten, maar niet door redenen; hij gelooft dat de zaken die genoemde dingen begunstigen, redenen zijn en omdat de zinlijke mens zodanig is, verwerpt hij daarom al het innerlijke, totdat hij het tenslotte zelfs niet genoemd wil hebben; vandaar ontkent hij in zijn hart alles wat van de hemel is en aan een leven na de dood gelooft hij in het geheel niet, omdat hij het leven alleen in het lichaam stelt; en daarom meent hij ook eender als de dieren te zullen sterven.

Hij denkt als het ware aan de oppervlakte, dat wil zeggen, in de laatste of uiterste sferen en weet volstrekt niet dat er een innerlijk denken bestaat volgens het doorvatten van het ware en het goede.

Dat hij dat niet weet en zelfs niet dat er een innerlijk mens bestaat, komt omdat zijn innerlijk naar omlaag schouwt tot de wereld, het lichaam en de aardse dingen, waarmee die één maken; vandaar zijn die innerlijke dingen ervan verwijderd van omhoog of om tot de hemel te schouwen, want zij zijn tegengesteld.

Omhoog of tot de hemel schouwen, is niet denken over de dingen die van de hemel zijn, maar die tot einddoel hebben, dat wil zeggen, die boven alle andere dingen liefhebben; waarheen zich immers de liefde keert, daarheen keren zich de innerlijke dingen van de mens en vandaar eveneens zijn denken.

Hieruit kan vaststaan hoedanig het zinlijke van de mens is, of het natuurlijke in de uiterste dingen, want een zinlijk mens wordt degene genoemd die vanuit het zinlijke denkt.

7694. vers 16-20.

En farao haastte om Mozes en Aharon te roepen; en hij sprak: Ik heb gezondigd tegen Jehovah uw God en tegen ulieden. En nu, vergeeft, ik bid u, mijn zonde alleen ditmaal en smeekt Jehovah uw God en Hij verwijdere van over mij alleen deze dood. En hij ging uit van met farao en smeekte tot Jehovah. En Jehovah keerde een zeer sterke wind van de zee en hief de sprinkhaan op en wierp die in de zee Suph; er was niet één sprinkhaan overgelaten in al de grens van Egypte. En Jehovah verstijfde farao's hart en hij zond de zonen Israëls niet heen.

En farao haastte om Mozes en Aharon te roepen, betekent toen de vrees voor het Ware uit het Goddelijke; en hij sprak: Ik heb gezondigd tegen Jehovah uw God en tegen ulieden, betekent de belijdenis dat zij het Goddelijke en het Ware niet hebben gehoorzaamd; en nu, vergeeft, ik bid u, mijn zonde alleen ditmaal, betekent laten zij de ongehoorzaamheid niet in aanmerking nemen; en smeekt Jehovah uw God, betekent de tussenkomst; en Hij verwijdere van over mij alleen deze dood, betekent opdat dit valse niet zal martelen; en hij ging uit van met farao, betekent de scheiding; en hij smeekte tot Jehovah, betekent de tussenkomst; en Jehovah keerde een zeer sterke wind van de zee, betekent het ophouden van de Goddelijke invloeiing door de hemel heen; en hief de sprinkhaan op, betekent het einde van die staat; en wierp die in de zee Suph, betekent in de hel; er was niet één sprinkhaan overgelaten in al de grens van Egypte, betekent dat die valsheden in de uiterste dingen niet meer verschenen; en Jehovah verstijfde het hart van farao, betekent dat de bestokers hardnekkig volhielden; en hij zond de zonen Israëls niet heen, betekent zodat zij hen die van de geestelijke Kerk zijn, niet verlieten.

7695. En farao haastte om Mozes en Aharon te roepen; dat dit de vrees toen betekent voor het Ware uit het Goddelijke, staat vast uit de betekenis van haasten, namelijk de vrees; elk haasten immers ontstaat uit de een of andere aansporing van een aandoening, hier vanuit de emotie van vrees, zoals blijkt uit de woorden van farao: ‘Ik heb gezondigd tegen Jehovah uw God en tegen ulieden; smeekt dat Hij verwijdere alleen deze dood’; uit de uitbeelding van farao, namelijk zij die bestoken, waarover meermalen eerder; en uit de uitbeelding van Mozes en Aharon, namelijk het Ware uit het Goddelijke: Mozes het innerlijke en Aharon het uiterlijke, nrs. 7089, 7382.

7696. En hij sprak: Ik heb gezondigd tegen Jehovah uw God en tegen ulieden; dat dit de belijdenis betekent dat hij het Goddelijke en het Ware niet heeft gehoorzaamd, staat vast uit de betekenis van zondigen, namelijk tegen de Goddelijke orde handelen, nr. 5076 en zich daarvan, dus van het goede en het ware, afkeren en scheiden, nrs. 5229, 5474, 5841, 7589; vandaar is het ook het Goddelijke en het Ware niet gehoorzamen, want wie niet gehoorzaamt, die keert zich af; het is het Goddelijke, dat wordt verstaan onder Jehovah uw God en het Ware, dat wordt verstaan onder Mozes en Aharon, nr. 7695.

7697. En nu, vergeeft, ik bid u, mijn zonde alleen ditmaal; dat dit betekent, laten zij niet de ongehoorzaamheid in aanmerking nemen, staat vast uit de betekenis van vergeven, dus niet in aanmerking nemen, want vergeven is niet op iemand de blik vestigen vanuit het boze, maar uit het goede; en uit de betekenis van de zonde, namelijk de ongehoorzaamheid, zoals in nr. 7696.

7698. En smeekt Jehovah uw God; dat dit de tussenkomst betekent, staat vast uit de betekenis van Jehovah smeken, wanneer dit voor een ander gedaan wordt, dus de tussenkomst, nrs. 7396, 7462.

7699. En Hij verwijdere van over mij alleen deze dood; dat dit betekent; opdat dit valse niet zal martelen, staat vast uit de betekenis van opdat Hij deze dood verwijdere, dus opdat het niet zal martelen; met de dood immers wordt de verdoemenis en de hel aangeduid, nrs. 5407, 6119, dus eveneens de marteling.

Dat de bestokers smeken verschoond te blijven van dit valse heeft als oorzaak, dat zij niet langer het vermogen hadden te redeneren tegen de waarheden van het geloof, aangezien zij verwoest waren ten aanzien daarvan; vandaar hadden zij het helse duistere, dat martelde; dat het voor de helsen onverkwikkelijk is om te redeneren vanuit louter valsheden, maar daarentegen juist verkwikkelijk om te redeneren vanuit waarheden die waren vervalst door begoochelingen en schijnbaarheden, zie nr. 7392.

7700. En hij ging uit van met farao; dat dit de scheiding betekent, staat vast uit de betekenis van uitgaan, dus het scheiden, waarover de nrs. 6100, 7040.

7701. En hij smeekte tot Jehovah, betekent de tussenkomst, nr. 7698.

7702. En Jehovah keerde een sterke wind der zee; dat dit het ophouden van de Goddelijke invloeiing door de hemel heen betekent, staat vast uit de betekenis van de wind der zee of van de westenwind, namelijk het ophouden van de Goddelijke invloeiing door de hemel heen; met de oostenwind immers werd het middel van de vernietiging aangeduid met als oorzaak van de Goddelijke invloeiing door de hemel heen, nrs. 7643, 7679; vandaar wordt met de

wind der zee of de westenwind, die tegengesteld is aan de oostenwind, het ophouden van die invloed aangeduid.

7703. En hief de sprinkhaan op; dat dit het einde van die staat betekent, staat vast uit de betekenis van de sprinkhaan, namelijk het valse in de uiterste dingen, nr. 7643; de staat van dit valse wegnemen, dus het einde van die staat, wordt aangeduid met de sprinkhaan opheffen, eerder als eerder waar over de hagel werd gehandeld, nrs. 7597, 7610.

7704. En wierp die in de zee Suph; dat dit betekent in de hel, staat vast uit de betekenis van de zee Suph, namelijk de hel, waarover hierna moet worden gehandeld uit de Goddelijke Barmhartigheid van de Heer, daar waar sprake is over de doorgang van de zonen Israëls door die zee en van de ondergang van de Egyptenaren daar.

Onder geworpen worden in de hel wordt niet verstaan dat het valse de bestokers werd afgenomen en ergens anders heen werd geworpen, maar dat het bij de bestokers bleef en dat zij daardoor met de hellen werden verbonden, waar zulke dingen zijn; want de bozen in het andere leven worden door elke staat van het boze en het valse die zij ingaan, verbonden met de hellen, waar eendere dingen van zo'n staat zijn; vandaar vindt geleidelijk een verbinding met enkelen daar voordat zij ten volle verwoest zijn; maar over deze dingen uit ondervinding elders.

7705. Er was niet één sprinkhaan overgelaten in al de grens van Egypte; dat dit betekent dat die valsheden in de uiterste omtrek niet meer verschenen, staat vast uit de betekenis van de sprinkhaan, namelijk het valse en omdat hij het valse is in het uiterste, nr. 7643, wordt er gezegd in al de grens van Egypte; de grens immers is het uiterste en Egypte het natuurlijke; dat de sprinkhaan niet was overgelaten, betekent dat het niet verscheen, is duidelijk; iets eenders wordt gezegd van de hagel, nr. 7611.

7706. En Jehovah verstijfde het hart van farao; dat dit betekent dat de aanvallende bestokers hardnekkig volhielden, staat vast uit de betekenis van het hart verstijven, dus hardnekkig volhouden, nrs. 7272, 7300, 7305; dat er wordt gezegd dat Jehovah het hart van farao verstijfde, betekent in de innerlijke zin dat farao zelf zijn hart verstijfde, nr. 7632; en dat het boze dat in het Woord aan Jehovah wordt toegekend, van de mens zelf is, nrs. 2447, 6071, 6991, 6997, 7533.

7707. En hij zond de zonen Israëls niet heen; dat dit betekent, zodat zij degenen die van de geestelijke Kerk zijn, niet verlieten, staat vast uit de betekenis van heenzenden, dus verlaten; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk zij die van de geestelijke Kerk zijn, zoals in de nrs. 7474, 7515, 7617.

7708. vers 21-23.

En Jehovah sprak tot Mozes: Steek uw hand uit tot de hemel en er zal donkerheid zijn over het land van Egypte en men zal tasten in de donkerheid. En Mozes strekte zijn hand uit tot de hemel en er was dichte donkerheid in het ganse land van Egypte, drie dagen. Zij zagen niet, de man zijn broeder en zij stonden niet op, eenieder van onder zich, drie dagen; en voor al de zonen Israëls was licht in hun woningen.

En Jehovah sprak tot Mozes, betekent het onderricht; strek uw hand uit tot de hemel, betekent de heerschappij van de macht van het Goddelijk Ware in de hemel; en er zal donkerheid zijn over het land van Egypte, betekent de beroving op elke wijze van het ware en het goede; en man zal tasten in de donkerheid, betekent de dichtheid van het valse vanuit het boze; en

Mozes strekte zijn hand uit tot de hemel, betekent het heersen van het Goddelijk Ware in de hemel; en er was dichte donkerheid in het ganse land van Egypte, betekent de beroving op elke wijze van het ware en het goede; drie dagen, betekent de volle staat; zij zagen niet, de man zijn broeder, betekent dat zij niet het ware van enig goede doorvatten; en zij stonden niet op, eenieder van onder zich, betekent dat er geen verheffing van het gemoed was; drie dagen, betekent de volle staat; en voor al de zonen Israëls was licht in hun woningen, betekent dat degenen die van de geestelijke Kerk waren, overal in hun gemoed verlichting hadden.

7709. En Jehovah sprak tot Mozes, betekent het onderricht, zoals eerder in nr. 7672.

7710. Strek uw hand uit tot de hemel; dat dit de heerschappij van de macht van het Goddelijk Ware in de hemel betekent, staat vast uit de betekenis van de hand uitstrekken, namelijk de heerschappij van de macht, nr. 7673; uit de uitbeelding van Mozes, die de hand moest uitstrekken, dus het Goddelijk Ware, nrs. 6723, 6752, 7010, 7014, 7382; en uit de betekenis van de hemel, namelijk de hemel van de engelen.

Hoe het daarmee is gesteld dat de heerschappij van de macht van het Goddelijk Ware in de hemel, bij de aanvallende bestokers een nieuwe staat zou voortbrengen, die met de donkerheid wordt aangeduid, staat vast uit wat in de nrs. 7643, 7679 is getoond, namelijk dat de Heer voortdurend de hemel ordent en hen die daar zijn en de nieuwkomers, begiftigt met het hemels en geestelijk goede; deze ordening maakt dat de bozen bij graden worden verwoest; dat goede vloeit immers meer tegenwoordig in tot de bozen die in het tegengestelde zijn – want de Goddelijke invloeiing gaat door tot in de tegengestelde dingen en houdt zo de hellen in verband en in banden samen – en omdat de bozen al het goede in het boze verkeren, verkeren zij zo het goede dat meer tegenwoordig invloeit, in een groter boze en voor zoveel als zij dit doen, voor zoveel weerstaan zij het ware en het goede sterker, dat wil zeggen, bestoken zij zwaarder.

Vandaar komt het, dat er graden van verwoesting zijn, totdat zij tenslotte in de hel worden geworpen, die de laatste van de graden van verwoesting is.

Hieruit kan vaststaan dat uit de Heer niets dan alleen het goede voortgaat en dat Hij de bozen niet verwoest, te minder hen in de hel werpt, maar dat zij dit zichzelf doen.

7711. En er zal donkerheid zijn over het land van Egypte; dat dit de beroving op elke wijze van het ware en het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de donkerheid, namelijk de beroving op elke wijze van het ware en het goede.

In het Woord wordt hier en daar de duisternis genoemd en eveneens tegelijk de donkerheid en daar wordt van duisternis gesproken met betrekking tot het valse en van donkerheid met betrekking tot het boze tegelijk.

Maar het woord waarmee in dit vers de donkerheid wordt uitgedrukt, betekent de dichtste duisternis, waarmee in de innerlijke zin zulke valsheden worden aangeduid die vanuit het boze opwellen; zulke valsheden ontstaan bij hen die van de Kerk zijn geweest en een leven van het boze hebben geleefd tegen de geboden van het geloof, die zij geweten hebben; het boze waaruit die dingen opwellen, is tegen de Kerk, tegen de hemel en tegen de Heer, dus lijnrecht tegenover het goede en het ware; deze staat nu wordt met de donkerheid beschreven. Dat in het Woord zowel donkerheid als duisternis tegelijk worden genoemd en dat de duisternis daar de beroving van het ware is en de donkerheid de beroving zowel van het ware als van het goede, kan vaststaan uit deze plaatsen; bij Jesaja: *'Het gericht is verre van ons en de gerechtigheid achterhaalt ons niet; wij verwachten het licht, maar ziet, duisternis en glanzen, maar wij wandelen in donkerheden; wij tasten zoals blinden de wand en zoals die geen ogen hebben tasten wij; wij stoten ons op de middag, zoals in de schemering, tussen de levenden zoals de doden'*, (Jesaja 59:9,10); het gericht is verre van ons en de gerechtigheid

achterhaalt ons niet, staat voor, dat er niet het ware noch het goede is; dat van het gericht wordt gesproken met betrekking tot het ware en van gerechtigheid met betrekking tot het goede, zie de nrs. 2235, 3997; het licht verwachten, staat voor het ware; en de glansen verwachten, voor het goede van het ware, want de glans van het licht is uit het goede; dat de duisternis daar wordt tegenovergesteld aan het licht en het gericht, dus aan het ware en de donkerheid aan de glans en aan de gerechtigheid, dus aan het goede, is duidelijk; daarom is de duisternis de beroving van het ware en de donkerheid de beroving zowel van het ware als van het goede.

Bij Amos: *'Zal dan niet de dag van Jehovah duisternis zijn en niet licht en donkerheid, niet glans voor dezelve'*, (Amos 5:20).

Bij Joël: *'De dag van Jehovah komt, dag van duisternis en donkerheid, dag der wolk en duisterheid'*, (Joël 2:2).

Bij Zefanja: *'Dag van Jehovah, dag der woestheid en der verwoesting, dag der duisternis en van de donkerheid'*, (Zefanja 1:15); de duisternis staat voor de beroving van het ware en de donkerheid voor de beroving van het ware en van het goede; indien de donkerheid niets anders betekende dan de duisternis, dan zou het een zinloze herhaling zijn, wat het heilige Woord op geen enkele wijze is; het is gewoon dat er twee uitdrukkingen voor één zaak zijn in het Woord, waarvan de ene betrekking heeft op het ware of het valse, de andere op het goede of het boze.

Evenzo bij Jesaja: *'Hij zal tot de aarde schouwen en ziet, benauwdheid en duisternis, verduisterd door benauwdheid en door de donkerheid van de aanstoot'*, (Jesaja 8:22).

De duisternis betekent eveneens de onwetendheid betreffende het ware, zodanig zoals zij is bij de natiën en de donkerheid de onwetendheid omtrent het goede, bij Jesaja: 'Te dien dage zullen de doven de woorden van het Boek horen en uit de donkerheid en uit de duisternis zullen de ogen van de blinden zien', (Jesaja 29:18).

Bij dezelfde: *'Indien gij de bedrukte ziel zult verzadigd hebben, zo zal in de duisternis uw licht opgaan en uw donkerheid zal zijn zoals de middag'*, (Jesaja 58:10); dat de duisternis het valse is, zie nr. 7688.

7712. En men zal tasten in de donkerheid; dat dit de dichtheid van het valse vanuit het boze betekent, staat vast uit de betekenis van tasten in donkerheid, dus dat de valsheden vanuit het boze zo dicht zijn, dat men niets van het ware en goede kan kennen; maar indien men zoekt, zo is het zoals iemand die in de donkerheid tast en overal struikelt en tegenaan stoot; en daarom wordt de donkerheid bij Jesaja 'de donkerheid van de aanstoot' genoemd, (Jesaja 8:22) en dit wordt bij hem beschreven met de volgende woorden: *'Wij wandelen in donkerheden, wij tasten zoals blinden de wand en zoals die geen ogen hebben tasten wij; wij stoten ons op de middag, zoals in de schemering, tussen de levenden zoals de doden'*, ((Jesaja 59:9,10).

7713. En Mozes strekte zijn hand uit tot de hemel; dat dit het heersen van het Goddelijk Ware in de hemel betekent, zie nr. 7710, waar dezelfde woorden staan.

7714. En er was dichte donkerheid in het ganse land van Egypte; dat dit de beroving op elke wijze van het ware en het goede betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 7711 is gezegd.

7715. Drie dagen, dat dit de volle staat betekent, staat vast uit de betekenis van drie dagen, dus de volle staat, waarover de nrs. 2788, 4495; onder de volle staat wordt een volledige staat van de aanvang tot het einde verstaan; elke staat heeft immers zijn begin, de aanwassing of groei en zijn hoogtepunt; het is deze periode die wordt verstaan onder de volle staat en met drie dagen wordt aangeduid.

7716. Zij zagen niet, de man zijn broeder; dat dit betekent dat zij niet het ware van enig goede doorvatten, staat vast uit de betekenis van zien, dus verstaan en doorvatten, nrs. 2150, 2325, 2807, 3764, 3863, 4403-4421, 4567, 4723, 5400; uit de betekenis van de man, namelijk het ware, nr. 3134; en uit de betekenis van de broeder, namelijk het goede, nrs. 2360, 3303, 3803, 3815, 4121, 5409, 5686, 5692, 6756; en dat de man met de broeder het goede van het ware is, nr. 3459; hieruit blijkt, dat met zij zagen niet, de man zijn broeder, wordt aangeduid dat zij niet het ware van enig goede doorvatten.

7717. En zij stonden niet op, eenieder van onder zich; dat dit betekent dat er geen verheffing van het gemoed was, staat vast uit de betekenis van opstaan, dus verheffen naar de innerlijke dingen van het gemoed, nrs. 2401, 2785, 2912, 2927, 3171, 3458, 3723, 4103, 4881, 6010; en daarom is zij stonden niet op, dat er geen verheffing was.

7718. Drie dagen, betekent de volle staat, zoals eerder in nr. 7715.

7719. En voor al de zonen Israëls was licht in hun woningen, dat dit betekent dat zij die van de geestelijke Kerk waren, overal in hun gemoed verlichting hadden, staat vast uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk zij die van de geestelijke Kerk zijn, nrs. 6426 6637, 6862, 6868, 7035, 7062, 7198, 7201, 7215, 7223; uit de betekenis van het licht, dus de verlichting; het licht immers dat uit de Heer is, verlicht het verstand, want in dat licht is inzicht en wijsheid; zie de nrs. 1521, 1524, 1619-1632, 2776, 3138, 3167, 3190, 3195, 3222, 3223, 3339, 3636, 3643, 3993, 4302, 4408, 4413, 4415, 5400, 6608; en uit de betekenis van de woningen, namelijk de dingen die van het gemoed zijn; met het huis immers wordt het gemoed van de mens aangeduid, nrs. 3538, 4973, 5023, 7353; en met de slaapkamers het innerlijke ervan, nr. 7353; de woningen echter betekenen alle dingen die van het gemoed zijn; ook betekent wonen in de innerlijke zin, leven, nrs. 1293, 3384, 3613, 4451, 6051; vandaar zijn de woningen daar waar die dingen zijn die van het leven zijn, dat wil zeggen, waar de zaken zijn die van het inzicht en van de wijsheid zijn; en dat die van het gemoed zijn, is bekend; ook is er in het andere leven in de woningen of de verblijven van de engelen licht volgens het inzicht en de wijsheid van hun gemoed; en voor zoveel als zij licht hebben, hebben degenen die in het tegengestelde zijn, dus degenen die bestookt hebben, donkerheid.

7720. vers 24-29.

En farao riep tot Mozes en sprak: Gaat, dient Jehovah; alleen uw kudde van kleinvee en uw kudde van grootvee blijve; ook uw kleine kind zal met u gaan. En Mozes sprak: Ook zult gij in onze hand geven slachtoffers en brandoffers en wij zullen toemaken voor Jehovah onze God. En ook ons vee zal met ons gaan, er zal niet een hoef achtergelaten worden, omdat wij daarvan zullen nemen om Jehovah onze God te dienen; en wij weten niet waarmee wij Jehovah dienen zullen totdat wij daar komen. En Jehovah verstijfde farao's hart en hij wilde hen niet heenzenden. En farao sprak tot hem: Ga heen van bij mij, wacht u dat gij niet voortgaat mijn aangezichten te zien, omdat op welke dag gij mijn aangezichten ziet, zult gij sterven. En Mozes sprak: Gij hebt recht gesproken; ik zal niet langer voortgaan uw aangezichten te zien.

En farao riep tot Mozes, betekent de tegenwoordigheid van de Goddelijke Wet; en sprak: Gaat, dient Jehovah, betekent dat zij verlaten moeten worden, opdat zij de Heer hun God vereren; alleen uw kudde van kleinvee en uw kudde van grootvee blijve, betekent maar niet uit het goede; ook het kleine kind zal met u gaan, betekent dat het zou zijn uit het ware; en Mozes sprak, betekent het antwoord; ook zult gij in onze hand geven slachtoffers en

brandoffers, betekent dat zij alle dingen zullen verlaten waardoor de eredienst moet plaatsvinden; en wij zullen toemaken voor Jehovah onze God, betekent die de Heer aangenaam is; en ook ons vee zal met ons gaan, betekent dat die zal zijn uit het goede van het ware; er zal niet een hoef achtergelaten worden, betekent dat er niets van het ware uit het goede zal ontbreken; omdat wij daarvan zullen nemen om Jehovah onze God te dienen, betekent dat daaruit de Heer vereerd zal worden; en wij weten niet waarmee wij Jehovah onze God dienen zullen, betekent dat het onbekend is waarmee de eredienst volbracht zal worden; totdat wij daar komen, betekent voordat zij verwijderd zijn van hen die in louter valsheden vanuit het boze zijn; en Jehovah verstijfde farao's hart, betekent dat zij hardnekkig volhielden tegen het Goddelijke; en hij wilde hen niet heenzenden, betekent dat zij niet van plan waren hen te verlaten; en farao sprak tot hem, betekent de ontsteking van de toorn toen tegen het Goddelijk Ware; ga heen van bij mij, betekent dat hij er niets van wilde weten; wacht u dat gij niet voortgaat mijn aangezichten te zien, betekent dat het niet zou binnengaan in hun gemoed; omdat op welke dag gij mijn aangezicht ziet, zult gij sterven, betekent dat het, indien het in het gemoed binnenkwam, uitgeroeid zou worden; en Mozes sprak, betekent het antwoord; gij hebt recht gesproken, betekent dat het uit het ware zodanig is; ik zal niet langer voortgaan uw aangezichten te zien, betekent dat het Goddelijk Ware niet langer in het gemoed zal binnengaan.

7721. En farao riep tot Mozes; dat dit de tegenwoordigheid van de Goddelijke Wet betekent, staat vast uit de betekenis van tot zich roepen, namelijk de tegenwoordigheid, nrs. 6177, 7390, 7451; uit de uitbeelding van Mozes, dus de Goddelijke Wet, nrs. 6723, 6752, 7014, 7382.

Onder de tegenwoordigheid van de Goddelijke Wet bij de bestokers wordt verstaan, dat zij doervatten waar de plagen vandaan kwamen, hier vanwaar het dichtste valse vanuit het boze, dat met donkerheid wordt aangeduid.

Wanneer de bozen in het andere leven worden verwoest, wordt het hun vaak gegeven te doervatten vanwaar zij het kwaad van hun straf hebben; de oorzaak hiervan is dat zij mogen weten dat het Goddelijke niet in de oorzaak is, maar zijzelf; ook overkomen degenen die in de hel zijn, meermalen zulke dingen, maar dan wanneer zij in een rustige staat zijn, dit vindt plaats om verschillende oorzaken, vooral opdat zij zich de boosheden herinneren die zij in de wereld hebben bedreven.

7722. En hij sprak: Gaat, dient Jehovah, betekent dat zij verlaten moeten worden opdat zij de Heer hun God vereren, zoals in nr. 7658.

7723. Alleen uw kudde van kleinvee en uw kudde van grootvee blijve; dat dit betekent, maar niet uit het goede, namelijk mogen zij de Heer vereren, staat vast uit de betekenis van de kudde van kleinvee, dus het innerlijk goede; en uit de betekenis van het grootvee, namelijk het uiterlijk goede, nrs. 5913, 6048.

7724. Ook het kleine kind zal met u gaan; dat dit betekent dat het zou zijn uit het ware, staat vast uit de betekenis van het kleine kind hier, namelijk het ware; want onder het kleine kind worden verstaan de knapen, de jongelingen en de jongemannen, in één woord de zonen, door wie de zaken van het inzicht worden aangeduid, dus de waarheden, nr. 7668; en uit de betekenis van gaan met u, namelijk dat zij verlaten moeten worden opdat zij de Heer hun God vereren.

Het moet worden gezegd, wat het is de Heer vereren uit het goede en wat vereren uit het ware is zonder het goede, hetgeen hier wordt aangeduid met de kudde van kleinvee en de kudde van grootvee, dat zij zal blijven en met het kleine kind, dat het zal gaan.

De eigenlijke eredienst zelf vindt plaats uit het goede door het ware, want de Heer is in het goede aanwezig; de eredienst echter uit het ware zonder het goede, is geen eredienst, maar slechts een ritus en een uiterlijke daad, zonder innerlijk; het ware zonder het goede is immers alleen iets wetenschappelijks en dat wetenschappelijke moet, opdat het van het geloof wordt, verbonden worden met het goede en dan gaat het in de innerlijke mens over en wordt geloof; dat het geloof zonder de naastenliefde geen geloof is, is meermalen getoond.

Daaruit blijkt wat een eredienst vanuit het goede is en wat een eredienst vanuit het ware zonder het goede.

Onder het goede waaruit de eredienst is, wordt het goede van het leven verstaan, dat geestelijk is geworden door de verbinding met het ware, want het geestelijk goede heeft zijn hoedanigheid uit het ware en het ware heeft zijn wezen uit het goede, zodat het goede de ziel van het ware is; daaruit blijkt weer, hoedanig het ware is zonder het goede, namelijk dat het is zoals een lichaam zonder ziel, dus zoals een lijk.

7725. En Mozes sprak; dat dit het antwoord betekent, is duidelijk.

7726. Ook zult gij in onze hand geven slachtoffers en brandoffers; dat dit betekent dat zij alle dingen zullen verlaten waardoor de eredienst moet plaatsvinden, staat vast uit de betekenis van in de hand geven, dus verlaten; met de hand immers wordt de macht aangeduid; vandaar wordt met in de hand geven aan hun macht overleveren aangeduid, dus verlaten; en uit de betekenis van de slachtoffers en de brandoffers, te weten de eredienst in het algemeen, dus het al van de eredienst, nrs. 923, 6905; de oorzaak dat de slachtoffers en de brandoffers het al van de eredienst betekenen, is deze, dat de Goddelijke eredienst voornamelijk plaatsvond door slachtoffers, zoals kan vaststaan uit de boeken van Mozes.

Wat eerder over slachtoffers is getoond, zie de nrs. 922, 923, 1128, 1343, 1823, 2180, 2165, 2187, 2776, 2784, 2805, 2807, 2812, 2818, 2830, 3519, 6905.

7727. En wij zullen toemaken voor Jehovah onze God; dat dit betekent die de Heer aangenaam is, namelijk de eredienst, staat vast uit wat hieraan voorafgaat, namelijk dat met de slachtoffers en de brandoffers de eredienst wordt aangeduid, nr. 7726 en met de kudde van kleinvee en die van grootvee, waaruit de slachtoffers werden genomen, het goede waaruit de eredienst is, nrs. 7723, 7724; dus wordt met de slachtoffers en de brandoffers voor Jehovah toemaken de eredienst uit het goede aangeduid, die aangenaam is.

Dat Jehovah in het Woord de Heer is, zie de nrs. 1343, 1736, 2921, 3023, 3035, 5041, 5663, 6280, 6303, 6281, 6905, 6945, 6956.

7728. En ook ons vee zal met ons gaan; dat dit betekent dat die zal zijn uit het goede van het ware, namelijk de eredienst, staat vast uit de betekenis van het vee, dus het goede van het ware, nrs. 6016, 6045; dat met ons gaan, is opdat daaruit de eredienst is, namelijk door de slachtoffers en de brandoffers, is duidelijk.

7729. Er zal niet een hoef achtergelaten worden; dat dit betekent dat er niets van het ware uit het goede zal ontbreken, staat vast uit de betekenis van de hoef, namelijk het ware vanuit het goede, waarover hierna; en uit de betekenis van achtergelaten worden, dus niet ontbreken, namelijk aan de eredienst van de Heer.

In de naaste innerlijke zin wordt met er zal niet een hoef achtergelaten worden, aangeduid dat in het geheel niets zal ontbreken, omdat de hoef het algemene van vele dieren is; maar in de innerlijke zin wordt met de hoef het ware in de laatste graad aangeduid, dus het zinlijk ware, dat het laagste is en in de tegengestelde zin het valse; de oorzaak dat dit met de hoef wordt aangeduid, is dat met de voet het natuurlijke wordt aangeduid en met de voetzool het laatste

van het natuurlijke, nrs. 2162, 3147, 3761, 3986, 4280, 4938-4952, 5327, 5328; iets eenders wordt met de hoof aangeduid, want die is de voetzool van de beesten.

En omdat het laatste van het natuurlijke met de hoof wordt aangeduid, evenals met de zool, wordt ook het ware aangeduid dat het laatste van het natuurlijke is, want wanneer er wordt gezegd het natuurlijke, dan wordt het ware en het goede verstaan, of in de tegengestelde zin het valse en het boze; daaruit is het en zonder dit kan er niets met betrekking daartoe worden gezegd.

Dat met de hoof, vooral die van paarden, het ware in de laatste graad wordt aangeduid, dus het zinlijk ware en in de tegengestelde zin het valse in diezelfde graad, kan vaststaan uit deze plaats bij Jesaja: *‘Wiens pijlen scherp zijn en al de bogen gespannen; de hoeven van zijn paarden worden zoals een rots geacht, zijn raderen zoals een wervelwind’*, (Jesaja 5:28); daar is van het verwoestende volk sprake; met de pijlen worden de leerstellingen van het valse aangeduid, van waaruit wordt gestreden en met de boog die leer, nr. 2686; met de paarden de zaken van het verstand, hier de verdraaide, nrs. 2761, 2762, 3217, 5321, 6125, 6534; daaruit blijkt wat de hoeven van de paarden zijn, namelijk het valse in de laatste graad.

Bij Jeremia: *‘Vanwege de stem van het geklater der hoeven der sterkte, vanwege het geraas van zijn wagens, het geratel van zijn raderen’*, (Jeremia 47:3); daar over het volk dat de Filistijnen verwoest; het geklater van de hoeven der sterkte, namelijk de paarden, staat voor de openlijke strijd van het valse tegen het ware; de wagen voor de leer van het valse; dat de wagen de leer van zowel het ware als van het valse is, zie de nrs. 5321, 5945.

Bij Ezechiël: *‘Vanwege de overvloed van zijn paarden zal u het stof ervan bedekken; vanwege de stem van de ruiters en des rads en des wagens, zullen uw muren geschud worden, door de hoeven van zijn paarden zal hij al uw straten vertreden’*, (Ezechiël 26:10,11); daar over Nebukadnezar, die Tyrus verwoest; de paarden staan voor de verdraaide verstandelijke dingen, zoals eerder; de ruiters staat voor de dingen die van zo’n verstandelijke zijn, nr. 6534; de raderen die van de wagen zijn, staan voor de valsheden van de leer; de wagen is de leer, zoals eerder; de straten staan voor de waarheden, nr. 2336; daaruit blijkt, dat de hoeven van de paarden de valsheden zijn; indien zulke dingen niet werden aangeduid wat zouden die dan zijn?

‘Vanwege de overvloed van zijn paarden zal u het stof ervan bedekken; vanwege de stem van de ruiters en des rads en des wagens, zullen uw muren geschud worden; door de hoeven van zijn paarden zal hij al uw straten vertreden’?

Zouden zij zonder een innerlijke zin wel iets anders zijn dan woorden met een klank, terwijl toch elk woord in het Woord een gewicht heeft, omdat het van het Goddelijke is.

Bij dezelfde: *‘Zij zullen de hovaardij van Egypte verwoesten, zodat haar menigte verdaan worde; en Ik zal al haar beest verdoen op vele wateren, zodat de voet des mensen ze niet langer zal vertroebelen, noch de hoof van het beest ze zal vertroebelen; dan zal Ik hunlieder wateren in de diepte zenden en hunlieder stromen doen vloeien zoals olie’*, (Ezechiël 32:12-14); deze dingen zouden evenmin worden verstaan, indien men niet weet wat Egypte is, wat de voet des mensen, wat de hoof van het beest, wat de wateren waarop het beest verdaan zal worden, die de voet des mensen en de hoof van het beest zal vertroebelen en die in de diepte gezonden zullen worden.

De wateren en de stromen van Egypte zijn de wetenschappelijke waarheden, de hoof van het beest is het valse in het laatste van het natuurlijke, dat het wetenschappelijk ware vertroebelt. Bij Micha: *‘Sta op en dors, o dochter Zions, omdat Ik uw hoorn ijzer zal maken en uw hoeven brons zal maken, opdat gij vele volken verplettert’*, (Micha 4:13)

Wat dit betekent kan ook niemand weten zonder de innerlijke zin, dus als men niet weet wat dorsen is, wat de dochter Zions, wat de hoorn die worden zal zoals ijzer, wat de hoof die worden zal zoals brons, waarmee vele volken verpletterd zullen worden; de dochter Zions is de hemelse Kerk, nr. 2362; de hoorn is de macht van het ware uit het goede; het ijzer is het

natuurlijk ware dat bij machte zal zijn om de valsheden te vernietigen, nrs. 425, 426; de hoef is het ware uit het goede in de laatste graad, het brons is het natuurlijk goede dat zal vermogen tegen het boze, nrs. 425, 1551.

Bij Zacharia: *‘Ik zal een herder verwekken in het land; hij zal haar die afgesneden moeten worden, niet bezoeken, hij zal de tedere van leeftijd niet zoeken en de gebrokene niet helen; het vlees van de vette echter zal hij eten en haar hoeven zal hij splijten’*, (Zacharia 11:16); daar is sprake van de dwaze herder; het vlees van de vette eten, staat voor het goede in het boze verkeren; de hoeven splijten, voor het ware in het valse.

Hoezeer de Ouden in inzicht de huidige hebben overtroffen, kan hieruit vaststaan, dat zij wisten met welke dingen in de hemel verscheidene dingen in de wereld overeenstemden en wat zij vandaar betekenden; en dit wisten niet alleen degenen die van de Kerk waren, maar ook zij die buiten de Kerk waren, zoals degenen in Griekenland, van wie de oudsten de dingen beschreven met aanduidingen, die heden ten dage, omdat zij volslagen onbekend zijn, fabels worden genoemd; dat de oude sofisten in de wetenschap van zulke dingen zijn geweest, blijkt hieruit dat zij de oorsprong van het inzicht en van de wijsheid hebben beschreven met een gevleugeld paard, dat zij Pegasus noemden, namelijk dat het met zijn hoef een bron openbrak, bij die bron waren negen maagden en wel op een heuvel; zij wisten immers dat met het paard het verstandelijke wordt aangeduid, met zijn vleugels het geestelijke, met de hoeven het ware van de laatste graad, waar de oorsprong van het inzicht is; met de maagden de wetenschappen, met de heuvel de eensgezindheid en in de geestelijke zin de naastenliefde; zo ook in de overige overeenstemmingen.

Maar zulke wetenschappen behoren heden ten dage tot de wijsheden die verloren zijn gegaan.

7730. Omdat wij ervan zullen nemen om Jehovah te dienen; dat dit betekent dat daaruit de Heer vereerd zal worden, staat vast uit de betekenis van dienen, dus vereren; dat Jehovah de Heer is, zie nr. 7727.

7731. En wij weten niet waarmee wij Jehovah onze God dienen zullen; dat dit betekent dat het onbekend is waarmee de eredienst volbracht zal worden, staat vast uit de betekenis van Jehovah dienen, dus de eredienst van de Heer, zoals eerder in nr. 7730.

7732. Totdat wij daar komen; dat dit betekent voordat zij verwijderd zijn van hen die in louter valsheden uit het boze zijn, staat hieruit vast dat daar komen of in de woestijn, is verwijderd worden van de Egyptenaren, dus van degenen die in louter valsheden uit het boze zijn, die nu met de Egyptenaren worden aangeduid.

Dat in de woestijn gaan om te offeren, is in een staat zijn die is verwijderd van de valsheden, zie nr. 6904.

7733. En Jehovah verstijfde farao’s hart, dat zij hardnekkig volhiielden tegen het Goddelijke, nr. 7706.

7734. En hij wilde hen niet heenzenden; dat dit betekent dat zij niet van plan waren hen te verlaten, staat vast uit de betekenis van niet willen, namelijk niet van plan zijn; en uit de betekenis van heenzenden, namelijk verlaten, nr. 7707, waar eendere dingen staan.

7735. En farao sprak tot hem; dat dit de ontsteking van de toorn toen tegen het ware betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, namelijk, omdat het die zaken insluit die volgen, de ontsteking van de toorn; want er volgt: ‘Farao sprak tot Mozes: Ga heen van bij mij; wacht u dat gij niet voortgaat mijn aangezichten te zien, omdat op welke dag gij mijn aangezichten ziet, zult gij sterven’.

Deze woorden zijn van de toorn tegen het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt uitgebeeld.

7736. Ga heen van bij mij; dat dit betekent dat zij er niet van wilden weten, dus van het Goddelijk Ware, staat vast uit de betekenis van ga heen van bij mij, namelijk, wanneer het wordt gezegd door de bozen ten aanzien van het Goddelijk Ware, dat zij er niets van wilden weten; zij verwerpen dit immers.

7737. Wacht u dat gij niet voortgaat mijn aangezichten te zien; dat dit betekent dat het niet zou binnengaan in hun gemoed, staat vast uit de betekenis van niet voortgaan de aangezichten te zien, dus niet langer binnengaan in het gemoed; met het aangezicht immers worden de innerlijke dingen aangeduid, nrs. 1999, 2434, 3527, 3631, 4066, 4796-4798, 5102, 5165, 5168, 5695, vooral ten aanzien van de aandoeningen; dus wordt met het aangezicht het gemoed aangeduid.

7738. Omdat op welke dag gij mijn aangezichten ziet, zult gij sterven; dat het betekent, dat het indien het in het gemoed zou binnentreden, uitgeroeid zou worden, staat vast van de aangezichten zien, namelijk in het gemoed binnentreden, nr. 7737; en uit de betekenis van sterven, dus uitgeroeid worden.

Dat farao nu zegt dat Mozes zou heengaan van bij hem, en dat hij indien hij zijn aangezichten zag, zou sterven, komt omdat nu de staat van de bestokers in louter het valse uit het boze wordt beschreven en dit valse wordt aangeduid met de donkerheid.

Hoe meer de helsen in de valsheden vanuit het boze zijn, des te meer zijn zij afkerig van het ware en tenslotte dermate dat zij zelfs niets van het ware willen horen en geheel en al uit het gemoed wegwerpen; het ware immers is tegen het valse en het valse is voor hen bekoorlijk, omdat het boze, waaruit het valse is, het verkwikkelijke van hun leven is; en indien zij dit horen, worden zij gemarteld, nr. 7519; vandaar komt het dat zij, omdat zij in die staat van het valse uit het boze zijn, die met de donkerheid wordt aangeduid, het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt uitgebeeld, van zich verwijderen.

Daarom sprak farao nu tot Mozes dat deze van bij hem zou heengaan en zijn aangezichten niet zou zien en dat hij, indien hij ze zag, zou sterven; daarom antwoordt Mozes ook: Gij hebt recht gesproken; ik zal niet langer voortgaan uw aangezichten te zien.

7739. En Mozes sprak; dat dit het antwoord betekent, is duidelijk.

7740. Gij hebt recht gesproken; dat dit betekent dat het uit het ware zo is, staat vast uit de betekenis van recht spreken, namelijk dat het zo is; dat het uit het ware is, wordt ook aangeduid met recht, nrs. 5434, 5437.

Daaronder dat het uit het ware zo is, wordt verstaan dat zij nu in die staat zijn dat zij niet anders willen dan niets weten ten aanzien van het Goddelijk Ware en dat zij, indien het in hun gemoed zou binnentreden, zij dit zouden uitwerpen, volgens datgene wat in nr. 7738 is getoond.

7741. Ik zal niet langer voortgaan uw aangezichten te zien; dat dit betekent dat het niet langer in het gemoed zal binnengaan, staat vast uit de betekenis van niet de aangezichten zien, dus niet binnengaan in het gemoed, volgens de dingen die in de nrs. 7737, 7738 zijn gezegd.

VERVOLG OVER DE GEESTEN EN DE INWONERS VAN DE AARDBOL MERCURIUS

7742. Aan het einde van het voorgaande hoofdstuk werd mededeling gedaan over de schone vogel die werd gezien en tenslotte werd veranderd in een stenen vogel; en er werd gezegd dat daarmee de staat van de inwoners van Mars werd uitgebeeld ten aanzien van hun hemelse en geestelijke liefde, over deze staat wordt nu verder te weten gegeven.

7743. Dat de inwoners van Mars in de hemelse liefde zijn, werd eerder vermeld; die werd uitgebeeld door het vlamme, met een schone flonkering met kleurschakeringen en eveneens door een vogel met een eendere kleurenpracht.

Dat verscheidenen heden te dage beginnen terug te treden van de hemelse liefde en alleen de erkentissen beginnen lief te hebben en daarin alleen het hemelse leven stellen, werd uitgebeeld door die vogel die veranderde in een stenen vogel; met de vogel immers wordt het geestelijk leven aangeduid; daarmee dat hij in een stenen vogel werd veranderd, wordt het leven van de erkentissen zonder de liefde aangeduid en dit is niet langer een geestelijk leven, maar een koud leven zoals van steen, waarin niets vanuit de hemel invloeit.

Dat zij niettemin geloven dat zij in de Heer zijn, zoals degenen daar die in het leven van de hemelse liefde zijn, werd aangeduid en aangetoond door de geest die oprees en de vogel wilde wegnemen.

7743. [a] Door de stenen vogel werden ook de inwoners van die aardbol uitgebeeld die het leven van hun gedachten en aandoeningen op een vreemde wijze omzetten in bijna geen leven, waarover ik de volgende zaken heb gehoord en gezien.

7744. Er was een zeker iemand boven mijn hoofd, die met mij sprak; uit de klank bemerkte ik dat hij als het ware in een staat van slaap was; hij sprak in deze staat en vroeg verscheidene dingen en wel met zo'n voorzichtigheid dat iemand die wakker was, dit niet voorzichtiger had kunnen doen.

Het werd te doorvatten gegeven dat hij een subject was door wie de engelen spraken en dat deze dit in die staat bemerkte en voortbracht; hij sprak immers niet dan alleen datgene wat waar was; indien iets ergens anders vandaan invloede, liet hij dat weliswaar toe, maar bracht het niet voort.

Ik ondervroeg hem ten aanzien van zijn staat; hij sprak dat die staat voor hem een vredige staat was en dat hij zonder enige bezorgdheid over de toekomstige dingen was; en dat hij tegelijk nutten betrachtte, waardoor hij gemeenschap had met de hemel.

Er werd mij gezegd dat zulke geesten in de Grootste Mens betrekking hebben op de overlangse holte die in de hersenen tussen de beide halfronden ervan ligt en daar in een rustige staat, hoezeer ook de hersenen aan weerskanten in beroering verkeren.

7745. Toen ik met deze geest in gesprek was, begaven zich bepaalde geesten naar het voorste deel van het hoofd, waar hij was en oefenden daarop druk uit en daarom trok hij zich naar één zijde terug en gaf hun plaats.

De aangekomen geesten spraken onder elkaar; maar noch de geesten rondom mij, noch ik, verstonden wat zij spraken.

Ik werd door de engelen onderricht dat het geesten van de aardbol van Mars waren, die daarin bedreven waren zo onder elkaar te spreken zodat de aanwezige geesten niets verstonden, noch doorvatten wat zij spraken.

Ik was verwonderd dat een zodanige spraak kon bestaan, aangezien alle geesten één spraak hebben en aangezien alle spraak vloeit uit de gedachte en deze uit ideeën bestaat en in de

plaats staan voor woorden in de geestelijke wereld; en dat de ideeën, die woorden zijn, tezamen met de gedachte zelf voordat dat zij sprekend wordt, klaarblijkelijk in het andere leven worden doorvat.

Er werd mij gezegd dat die geesten op een bepaalde wijze door de lippen en het aangezicht ideeën vormen die anderen niet kunnen verstaan; en dat zij op het ogenblik dat zij dan zo met elkaar spreken, kunstig hun gedachten aan anderen onttrekken door zich vooral daarvoor te wachten dat iets van emotie zich openbaart, de oorzaak is dat indien iets van de aandoening wordt doorvat, de gedachte dan zou uitkomen; de gedachte immers vloeit uit de aandoening. Ik werd verder onderricht dat de inwoners van de aardbol van Mars die het hemelse leven stellen alleen in erkennenissen en niet in het leven van de liefde, zo'n spraak hebben uitgevonden, maar niet allen; en dat die wanneer zij geesten worden, dit behouden.

Dezen zijn het die in het bijzonder met de stenen vogel werden aangeduid; want door vormingen van het aangezicht en door het plooiën van de lippen, met de verwijdering van de aandoeningen en door het onttrekken van de gedachten aan anderen, een spraak voort te brengen, is de spraak ontzielen en die tot een nabootsing maken en bij graden zichzelf eveneens eender daaraan.

7746. Maar hoewel zij menen dat door de anderen niet wordt verstaan wat zij onder elkaar spreken, doorvatten toch de engelgeesten alle en de afzonderlijke onderwerpen waarover zij spreken; de oorzaak hiervan is dat aan hen niet enige gedachte onttrokken kan worden; dit werd hun ook door levende ondervinding getoond; ik dacht hierover, dat de geesten van onze aarde niet met schaamte worden aangedaan wanneer zij anderen bestoken; dit vloeide ook bij mij in van de engelgeesten.

De geesten van Mars erkennen toen dat dit het onderwerp was waarover zij onder elkaar spraken en zij waren daarover verwonderd.

Bovendien werden door een engelgeest verscheidene dingen ontdekt die zij zowel spraken als dachten, hoezeer zij zich ook inspanden om de gedachten aan hen te onttrekken.

7747. Daarna vloeiden geesten van Mars van boven in mijn aangezicht in; de invloeiing werd gevoeld zoals een gestreepte, fijne regen; wat een teken was dat zij niet in de aandoening van het ware en van het goede waren; dat wordt immers met het gestreepte aangeduid.

Zij spraken toen duidelijk met mij en zeiden dat de inwoners van hun aardbol eender onder elkaar spreken.

Toen werd tot hen gezegd dat dit boos is, omdat zij zo de innerlijke dingen versperren en daarvan terugtreden tot de uiterlijke dingen, die zij eveneens van hun leven beroven; en vooral omdat het niet oprecht is zo te spreken; want zij die oprecht zijn, willen niets spreken, ja zelfs niet denken, dan alleen zoiets wat de anderen weten, zelfs al waren het allen, ook de gehele hemel; maar zij die niet willen dat anderen weten wat zij spreken, oordelen over de anderen en hebben een slechte mening over hen en een goede mening over zichzelf en worden tenslotte uit gewoonte tot daartoe worden gebracht dat zij een slechte mening hebben en ook boos spreken over de Kerk, over de hemel, ja zelfs over de Heer zelf.

7748. Er werd gezegd dat degenen die alleen de erkennenissen liefhebben, maar niet het leven volgens die, betrekking hebben op het inwendige vlies van de schedel; maar dat zij die zich aanwennen om zonder gemoedsaandoening te spreken en de gedachte naar zich toe te trekken en aan anderen te onttrekken, betrekking hebben op dat vlies, maar dat zij beenachtig zijn geworden, omdat uit het weinige geestelijke leven dat zij hebben, zij geen leven ontvangen.

7749. Zij die alleen de erkennenissen liefhebben en niet het leven volgens die, beroemen zich merendeels daarop en het schijnt hun toe dat zij wijzer zijn dan de overigen; dus hebben zij

zichzelf lief en verachten zij anderen, vooral hen die in het goede zijn; dezen beschouwen zij als eenvoudigen en ongeletterden.

Maar in het andere leven wordt het lot omgekeerd; zij die zich voor wijzen hielden, worden daar dwaas en de eenvoudigen wijzen.

7750. Omdat door de stenen vogel degenen werden uitgebeeld die alleen in de erkentissen zijn en niet in het leven van de liefde en omdat zij daardoor bijna geen geestelijk leven hebben, is het hier daarom geoorloofd om bij wijze van aanhangsel te tonen, dat alleen diegenen een geestelijk leven hebben die in de hemelse liefde zijn en daaruit in erkentissen; en dat de liefde in zich al het bewuste verstaan bevat, dat van die liefde is.

Als voorbeeld kan dienen, de dieren van de aarde en eveneens de dieren van de lucht of de vogels; die hebben de wetenschap van alles wat van hun liefde is; deze liefden zijn: zich voeden, veilig wonen, kroost voortbrengen, de jongen voeden; en daarom hebben zij alle vereiste wetenschap; deze heeft immers die liefde in zich en vloeit daarin zoals in haar ontvangers en die wetenschap van sommige dieren is zodanig dat de mens niet anders dan versted kan staan.

Die wetenschap wordt meegeboren genoemd en instinct, maar zij is van de liefde waarin zij zijn.

Indien de mens in zijn liefde was, die de liefde tot God en jegens de naaste is – deze liefde is de mens eigen, waardoor hij van de dieren wordt onderscheiden – dan zou de mens niet alleen in alle vereiste wetenschap zijn, maar ook in alle inzicht en wijsheid; ook zou hij het niet nodig hebben die aan te leren; want zij zouden in die liefden invloeiën uit de hemel, dat wil zeggen, door de hemel uit het Goddelijke.

Maar omdat de mens niet in die liefden is, maar in de liefden die er strijdig tegen zijn, namelijk in de zelfliefde en de liefde van de wereld, kan het daarom niet anders dan dat hij geboren wordt in alle onwetendheid en onkunde; maar hij wordt door Goddelijke middelen voortgeleid tot iets van inzicht en wijsheid, maar toch niet daadwerkelijk in iets ervan tenzij hij de liefden van zich en van de wereld verwijderd en zo de weg opent voor de liefde tot de Heer en jegens de naaste.

Dat de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste in zich alle inzicht en wijsheid hebben, kan vaststaan uit degenen die in de wereld in die liefden zijn geweest; wanneer die in het andere leven in de hemel komen, weten zij daar zulke dingen en zijn zij wijs in zulke zaken die zij nooit tevoren hebben geweten; ja zelfs denken en spreken zij daar, zoals de overige engelen, over onderwerpen die zodanig zijn als het oor nooit gehoord, noch het gemoed geweten heeft, welke dingen onuitsprekelijk zijn.

De oorzaak hiervan is dat die liefden het vermogen in zich hebben om zulke dingen op te nemen.

7751. Aan het einde van het volgende hoofdstuk moet gesproken worden over de geesten en de inwoners van de planeet Jupiter.

Einde van hoofdstuk 10

